

Notatnik Świeradowski

NR 9 (154) WRZESIEŃ 2011

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

ISSN 1732-9612

XIX Międzynarodowe Spotkania z Muzyką Dawną

TRFFEN MIT DER ALTEN MUSIK

ŚWIERADÓW-ZDRÓJ 15-17.09.2011

PROGRAM:

15.09.2011 (czwartek) Donnerstag

godz. 17.00

KONCERT (Miejski Dom Kultury "Muflon" w Jeleniej Górze-Sobieszowie)

godz. 19.30

KONCERT INAUGURACYJNY (Kościół p.w. Św. Józefa)

Eröffnungskonzert - Kirche

16.09.2011 (piątek) Freitag

godz. 15.00

KONCERT (Dom Zdrojowy EWA - Czerniawa-Zdrój)

Konzert - Kurhaus "Ewa" - Czerniawa-Zdrój

godz. 16.00

KONCERT (Centrum Rehabilitacji - Czerniawa-Zdrój)

Konzert - Reha Center - Czerniawa-Zdrój

godz. 17.00

KONCERT (Pensjonat „Pałacyk”) Koncert - Pensjonat „Pałacyk”

godz. 19.00

KONCERT (Hala Spacerowa Domu Zdrojowego)

Konzert - Wandelhalle des Kurhauses

godz. 20.30

KONCERT (Kościół p.w. Św. Józefa) Koncert - Kirche

„Piękno brzmienia violi da gamba”

z udziałem mistrza: Kazimierza Pyzika

17.09.2011 (sobota) Samstag

godz. 15.00

PREZENTACJA FLETÓW FIRMY MOLLENHAUER

godz. 19.00

KONCERT JUBILEUSZOWY (Hala Spacerowa Domu Zdrojowego)

Jubiläumskonzert - Wandelhalle des Kurhauses

„Rocal Fuza i przyjaciele” w XX-lecie działalności zespołu

dyr. art.: Ryszard Dominik Dembiński

zrealizowano ze środków Gminy Świeradów-Zdrój

XX-lecie działalności

ORGANIZATORZY:

WSPOMAGAJĄCY I SPONSORZY:

MINIGOLF ZAWODY

17 września,
godz 11:00

zapisy:

do 16 września mailem:
golfswieradow@gmail.com
lub w biurze zawodów
w dniu zawodów do 10:00.
Odprawa zawodników
godz. 10:15.

Trzy, dwa, jeden, zero, start!

Fot. Tomasz Chmielowiec

I-klasowa drużyna piłkarska rozpoczyna pierwszą tercję edukacyjną w składzie, który powinien gwarantować końcowy sukces za 9 lat.

Od lewej siedzą obrońcy (bo chłopcy zawsze stają w obronie dziewczynek): Marcin Piotr Kalmuk, Marcin Krawczuk (6 lat), Jakub Stanisław Musioł, Jakub Edward Klimek, Daniel Maciej Kiwiński, Jakub Marcel Palys, Arkadiusz Ryszard Kluczyński i Mateusz Rozum.

W pomocy i ataku już tylko dziewczynki - środkowy rząd od lewej: Justyna Lonycz, Nina Markowska, Viktoria Alicja Piotrowska, Weronika Szewczyk, Vanessa Anastazja Matuszak, Julia Anna Wasilewska, Maja Viktoria Piotrowiak, Nikola Julia Szukiewicz, a z tyłu od lewej stoją: Martyna Cielecka, Edyta Krystyna Suszkiewicz, Wanesa Viktoria Tuchowska, Paulina Stanisława Solawa, Agata Joanna Szaniawska (6), Zofia Maja Rymaszewska i Kinga Patrycja Marciniak. Skład zespołu uzupełniają nieobecne tego dnia Maria Katarzyna Janoszyk (6) i Olga Sicińska.

A trenerem, opiekunem, przyjacielem i - co najważniejsze- wychowawcą, który poprowadzi drużynę w pierwszej tercji, jest Izabela Salawa (na pomarańczowo).

Wszystkim świeradzkim uczniom rozpoczynającym naukę w szkole życzymy uporów, wytrwałości, pasji poznawania, a przede wszystkim czerpania radości z odkrywania świata.

Klasa 1 w Szkole Podstawowej nr 2 w Czerniawie (od lewej): Laura Joanna Dąbrowska (6 lat), Marcin Sebastian Kijko, Mateusz Nektarios Chromiak, Aleksander Andrzej Rypicz, Szymon Adam Sowa, Kamil Sułkowski, Bartosz Roman Ogonowski, Kacper Andrzej Sokołowski, Martyna Paulina Pacholik, Viktoria Dżesika Baut, Edyta Nikola Kurczewska, Oliwia Bigus, Natalia Monika Iwanich, Julia Maria Mackiewicz (6). Wychowawczyni - Elżbieta Karłowicz

URZĄD MIASTA

ul. 11 Listopada 35

PARTER

Burmistrz Miasta – **Roland Marciniak**: 75 78-16-119; Sekretariat Burmistrza – **Krystyna Kisiel**: 75 78-16-489, fax 75 78-16-585 - **pok. nr 1d**; Skarbnik – **Iwona Kosmala**: 75 78-16-234 - **pok. nr 1a**; księgowość – **Katarzyna Barczyszyn**, **Ewelina Ostrowska-May**, **Maria Stefanowicz**: 75 78-16-659 - **pok. nr 1b**; **Anna Leśniak**, **Magdalena Szukiewicz** - 75 78-16-452 - **pok. nr 1c**; **Anna Bardzińska-Krzewina** - 75 78-17-092 - **pok. nr 3**; kierownik Urzędu Stanu Cywilnego, działalność gospodarcza – **Danuta Żyłkiewicz**: 75 78-16-344; meldunki i dowody osobiste, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – **Halina Stettner**: 75 78-16-929 - **pok. nr 1f (obok sekretariatu)**; Referat Gospodarki Nieruchomościami i Zagospodarowania Przestrzennego, kierownik – **Rafał May**, **Joanna Szczekulska** - 75 78-17-297 - **pok. nr 2**; Straż Miejska – **Dominika Pater**: 501-954-355, **Bolesław Sautycz**: 500-231-708 - **pok. nr 5**.

I PIĘTRO

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - **pok. nr 10, 11 i 12**. Sekretariat: 75 78-16-321, kierownik – **Anna Salach**: 75 78-16-230.
Inspektor ds. organizacyjnych i oświatowych – **Jolanta Bobak**: 75 78-17-668 - **pok. nr 14**.

II PIĘTRO

Sekretarz – **Sylwia Błaszczyk**; zamówienia publiczne – **Monika Sautycz**: 75 78-16-471 - **pok. nr 21a**; Referat Gospodarki Miejskiej, Inwestycji i Ochrony Środowiska, kierownik – **Eugeniusz Grabas**: 75 78-17-071 - **pok. nr 21b**, **Ryszard Szczygiel**, **Władysław Rzeźnik**: 75 78-16-324 - **pok. nr 21c**; **Anna Mazurek**, **Mariusz Pysz**, **Wojciech Cielecki**: 75 78-16-970 - **pok. nr 21d**; wodociągi i kanalizacja - **Izabela Jurczak**; zieleni miejska - **Anna Bałazy**: 75 78-16-343 - **pok. nr 22**. Referat Promocji Gminy, Turystyki, Kultury i Sportu, kierownik – **Dorota Marek-Miakienko**: 75 71-36-482 - **pok. nr 23**; turystyka, kultura i sport - **Monika Hajny-Daszko**: 75 71-36-483; współpraca z mediami i wydawnictwami - **Alicja Piotrowska**, organizacja imprez i infrastruktury turystycznej, kulturalnej i sportowej - **Magdalena Zarzycka**: 75-78-71-36-482, informatyk **Tomasz Chmielowiec** - 75 71-36-483, fax 75-78-16-221 - **pok. nr 24b**; **Miejskie Biuro Informacji Turystycznej**, ul. Zdrojowa 10 - tel. 75 78-16-350, fax 78-16-100.

III PIĘTRO

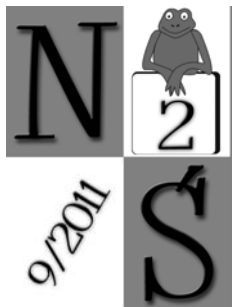
Biuro Rady Miasta, kadry – **Diana Timofte-wicz-Żak**: 75 78-17-666 - **pok. nr 32**.

UM ul. Piłsudskiego 15

Tadeusz Baka: 75 78-16-841- **pok. 02**; Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Związek Sybiraków - **pok. nr 4, I p.**

OŚWIATA I KULTURA

Przedszkole Miejskie: 75 78-16-339; Miejski Zespół Szkół: 75 78-16-373, 75 78-16-668, fax 78-16-224; Świetlica środowiskowa UL: 75 78-17-885; Szkoła Podstawowa nr 2 w Czerniawie: 75 78-16-379; Świetlica środowiskowa MROWISKO: 75 78-45-712; Miejska Biblioteka Publiczna: 75 78-16-394.

OSP

OSP Świeradów-Czerniawa: 500-798-806; OSP Świeradów: 696 - 068-170, 602-639-196. PSP Lubią - tel. 998.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeradowie-Zdroju wdraża projekt OD SZKOLENIA DO ZATRUDNIENIA

Projekt systemowy w zakresie rozwoju i upowszechniania aktywnej integracji społecznej na lata 2007-2013 realizowany w ramach PO KL Priorytet VII Działanie 7.1.1

Termin: styczeń - grudzień 2011

Do kogo adresowany jest projekt?

Grupą docelową są osoby korzystające z pomocy społecznej (i ich otoczenie), które nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej.

Co projekt oferuje uczestnikom?

Projekt realizowany w ramach Działania 7.1.1 jest kompleksowym wsparciem i stworzeniem niezbędnych warunków do integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym m.in. poprzez:

- kształcenie umiejętności w zakresie ról społecznych i zdobycia kwalifikacji zawodowych,
 - rozwój form i narzędzi aktywnej integracji społecznej poprzez kontakty socjalne obejmujące, np. wspieranie zdolności do podjęcia zatrudnienia, usługi o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym i społecznym,
 - wdrażanie nowych form wsparcia umożliwiających integrację zawodową i społeczną.
- Wnioskodawca projektu: MOPS, ul. 11 Listopada 35, 59-850 Świeradów-Zdrój, tel./fax 075 78 16 321, mops_swerzd@wp.pl**

MACIERZYŃSTWO POD MEDYCZNĄ KONTROLĄ

Od 1 stycznia 2012 r. prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka ponownie uzależnione będzie od przedstawienia zaświadczenia, że matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną, nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (przepisy ustawy z 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców nie przewidują możliwości zastąpienia powyższego zaświadczenia oświadczeniem).

Wzór zaświadczenia określony jest we wchodzącym w życie 1 stycznia 2012 r. rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2010 r., nr 183, poz. 1234).

Podstawa prawna:

- art. 9 i art. 15 b ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Z 2006 r. nr 139, poz. 992, z późn. zm.);

- art. 3 ustawy z 5 marca 2010 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz. U. nr 50, poz. 301).

Anna Salach – kierownik MOPS

PAMIĘTAJMY O DOWODACH

Dowody osobiste wydane w roku 2001 tracą swą dziesięcioletnią ważność i będą automatycznie unieważniane przez System Wydawania Dowodów Osobistych z upływem 10 lat od ich wyprodukowania (nie będzie brana pod uwagę data odbioru dowodu osobistego).

Wszystkie osoby, którym wydano dowody osobiste w 2001 roku proszone są o sprawdzenie daty wydania oraz złożenia wniosku o wydanie kolejnego dowodu najpóźniej do 30 dni przed upływem ważności dokumentu.

Aby dokonać wymiany, która jest bezpłatna, należy złożyć wniosek o wydanie dowodu oraz dwie aktualne fotografie o wymiarach 35 x 45 mm.

Przypominamy - ustawa z 3 października 2008 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. nr 195, poz. 1198) wprowadziła od 1 stycznia 2009 roku zapis, że dowód osobisty podlega unieważnieniu po upływie trzech miesięcy od daty jakiegokolwiek zmiany - imienia, nazwiska bądź adresu stałego zameldowania - która wpływa na wymianę dowodu osobistego. Ustawa nie przewiduje powiadomienia obywateli o unieważnieniu dowodu.

*Insp. ds. obywatelskich
Halina Stettner*

Oświadczenie zamiast zaświadczenia

Od 1 lipca br. na mocy ustawy o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców, osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego zamiast obecnie wymaganych zaświadczeń dotyczących określonych okoliczności, od których uzależnione jest nabycie prawa do wnioskowanych świadczeń, będą mogły składać oświadczenia.

Oświadczenia składane będą pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie zobowiązany będzie do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: *Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

STYPENDIA SOCJALNE

Jeszcze tylko dziś i jutro Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej będzie przyjmował wnioski o przyznanie stypendium szkolnego na rok szkolny 2011/2012 - podania złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Dochód uprawniający do otrzymania stypendium wynosi 351 zł netto na osobę w rodzinie.

Do wniosku o przyznanie stypendium należy przedłożyć zaświadczenia o dochodach wszystkich członków rodziny z sierpnia 2011 r. w wysokości netto. Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku przedkładają stosowne zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy. Osoby korzystające ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mogą przedłożyć wyłącznie zaświadczenie Ośrodka o korzystaniu z tego typu świadczeń. Ponadto przed złożeniem wniosku o przyznanie stypendium należy uzyskać pozytywną opinię dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszcza (opinię taką dyrektor wystawia na druku wniosku o przyznanie stypendium).

Wnioski o przyznanie stypendium są do pobrania w siedzibie Ośrodka, pok. 11.

Anna Salach - kierownik MOPS

Uproszczenie alkoholowe

Informujemy, że począwszy od 1 lipca 2011 r. przedsiębiorcy przy zakupie alkoholu obowiązani są do przedłożenia w hurtowni odpowiedniego dowodu potwierdzającego dokonanie opłaty za korzystanie z zezwolenia - w miejsce dotychczasowego zaświadczenia o dokonaniu tej opłaty.

Podstawa prawna: zmiana ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

UWAGA PRZEDSIĘBIORCY!

W związku z weryfikacją wpisów EDG prowadzonych przez Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój i przygotowaniem do przekazania aktualnych zapisów do systemu teleinformatycznego CEIDG, zobowiązuje się wszystkich przedsiębiorców, którzy posiadają nieaktualny wpis w EDG:

➔ bez określenia PKD;

➔ z PKD z 2004 r. (aktualnie obowiązują z 2007 r.);

➔ bez wpisów REGON, NIP i PESEL

- do osobistego kontaktu z kierownikiem referatu USC, Danutą Żyłkiewicz, pok. 1f (parter) Urzędu Miasta, ul. 11. Listopada 35, lub wstępnie pod nr tel. 75 78 16 344.

Przetarg

Burmistrz Miasta ogłasza I nieograniczony przetarg ustny na miesięczną wysokość czynszu dzierżawnego lokalu użytkowego

przy ul. Zdrojowej 1:

• nr dz. 40, am. 6, obr IV, pow. 18,30 m², przeznaczonego na prowadzenie działalności gospodarczej. Cena wywoławcza - 46,17 zł/m² + 23 proc. VAT.

Przetarg odbędzie się 15 września o godz. 12⁰⁰ w pok. 24a (II p.) Urzędu Miasta.

21. Europejskie Spotkania Młodych Muzyków im. Władysława Bałickiego EUROUNIONCHESTRIES gościły młodzież, która z północy (Gdańsk, Koszalin) i południa (Dębica, Rzeszów) zjechała do Świeradowa, by uczestniczyć w letnim święcie muzyki.

Od poniedziałkowego koncertu otwierającego Spotkania, poprzez poranne próby (od wtorku do piątku) i kilka występów ulicznych, aż po sobotni finał w mieście rozlegały się muzyczne frazy, które wszystkich melomanów wprowadzały w świetny nastrój.

Paweł Adamek, dyrektor artystyczny festiwalu (11. raz w Świeradowie, w tym 8. rok z rzędu), powiedział, że przywiózł ciekawą muzykę i kilka nowych instrumentów, w tym – po raz pierwszy – harfę (przyjechała z nią krakowianka Kasia Zabielska, studentka V roku akademii, bo „Adamkowi się nie odma-wia”) i rożek angielski. Być może za rok może weźmie ze sobą musical lub operetkę.

Swoje pięć minut miała w Świeradowie Dorota Pieniążek, studentka V roku teorii muzyki katowickiej AM, która perfekcyjnie ustawiła nagłośnienie podczas kilku koncertów kameralnych.

Sylwia Janiak (V rok dyrygentury gdańskiej AM) zgodnie ze złożoną przed rokiem obietnicą znów przyjechała do nas, by co rano przygotowywać połączone siły orkiestrowe do finału.

- Przy tak zróżnicowanym poziomie zespół musi ćwiczyć ze dwa tygodnie, ale nasza młodzież ma taką siłę w sobie, że potrafi czynić cuda. I finałowy cud się zdarzył, jestem szalenie szczęśliwa, że tak wspólnie zagrali.

Adam Karolczuk

Koszalińscy akordeoniści w ten sposób dorabiali sobie do skromnego kieszonkowego, a przy tym zabawiali uzdrowiskowych gości, którzy nie szczędzili grosza wirtuozom.

Sylwia Janiak w brawurowej interpretacji muzyki z filmu „Piraci z Karaibów”

Od lat wciąż niezawodny, z rozpoznawalnym głosem, nienagannie elegancki - Piotr Szczechowiak.

Kto by pomyślał, że ci młodzi muzycy, którzy codziennie doskonalili dźwięki „Dziadka do orzechów”, potrafią w dyskotecce „Pod Orłem” zmienić się w żywiołową gromadę (w dodatku po całonocnej wycieczce do Pragi).

Kasia Zabielska z Krakowa i jej czarodziejska harfa.

ELŻBIETA ZAKRZEWSKA

Nasza kandydatka do Sejmu RP

Lista nr 3, pozycja 2

www.elzbieta-zakrzewska.pl

KW SLD

U góry fragment koncertu finałowego - orkiestra pod batutą P. Adamka. Poniżej dyrygenci finaliści w pełnej gali (od lewej): Rafał Kulpiński, Dawid Kuntz, Artur Zajkowski, Grażyna Zajkowska, Sylwia Janiak, Paweł Adamek.

Działania Straży Miejskiej

W sierpniu Straż Miejska w Świeradowie-Zdroju:

- Kontrolowała miejsca sprzedaży i podawania alkoholu pod względem ujawniania i eliminowania zjawiska sprzedaży alkoholu niepełnoletnim (Gmina Miejska Świeradów-Zdrój wzięła udział w ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej pod nazwą „Pozory mylą, dowód nie 2011” zorganizowanej przez Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie i Komendę Główną Policji. Jej zadaniem jest zwrócenie uwagi sprzedawców i świadków sprzedaży w sklepach na terenie całej Polski, że dorosły wygląd nie oznacza pełnoletności upoważniającej do zakupu napojów alkoholowych. Celem kampanii jest ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz przeciwdziałanie spożycia alkoholu w tej grupie wiekowej;
- Brała udział w zabezpieczeniu Bike Maratonu i imprezy plenerowej „Lato z Radiem”;
- Kontrolowała place zabaw dla dzieci, parki, a także tereny przy szkołach, ujawniając osoby spożywające alkohol, zaśmiecające i zanieczyszczające teren, dewastujące urządzenia zabawowe, wyłapując nieletnich palących wyroby tytoniowe;
- Kontrolowała byle dzikie wysypiska śmieci na terenie miasta;
- Podejmowała interwencje w stosunku do osób spożywających alkohol w miejscu publicznym;
- Dokonywała kontroli ruchu drogowego w zakresie określonym w przepisach;

• Współdziałała z Policją, Strażą Leśną oraz Ochotniczą Strażą Pożarną;

• Udzielała asysty pracownikom Urzędu Miasta;

• 32 razy podejmowała interwencje w związku ze zgłoszeniami o nieprawidłowościach od mieszkańców;

• Wielokrotnie interweniowała w stosunku do właścicieli i opiekunów psów pod względem niezachowania ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, braku szczepień przeciwko wściekliźnie;

• Podejmowała interwencje w stosunku do osób spalających odpady na podwórkach

• Kontrolowała miejsca, w których spotykają się młodzi ludzie i spożywają alkohol, palą papierosy i zaśmiecają teren.

Straż Miejska ma swoją siedzibę w Urzędzie Miasta przy ul. 11. Listopada 35, a strażnicy czekają na sygnały od mieszkańców w poniedziałki w godz. 8⁰⁰-16⁰⁰ oraz od wtorku do piątku w godz. 7³⁰-15³⁰.

Telefony kontaktowe: Dominika Pater - 501 954 355, Bolesław Sautycz - 500 231 708.

Kronika policyjna

8 sierpnia kierujący fordem escortem po spożyciu alkoholu kierowca z Giebułtowa, którego patrol policyjny złapał na ul. Zdrojowej miałby szansę odpowiadać jedynie za popełnienie wykroczenia, jako że nie przekroczył ustawowego 0,5 promila, ale jego pech polegał na tym, że prowadził auto mimo sądowego zakazu (wydanego - jak łatwo się domyślić - za kierowanie po spożyciu). Teraz ponownie stanie przed wymiarem sprawiedliwości i odpowie już za popełnienie przestępstwa.

31 sierpnia mieszkaniec Czerniawy, który siedząc na rowerze zygzał pokonywał

przebiegi ul. Lwóweckiej, miał aż 2,5 promila alkoholu.

W nocy z 1 na 2 września świeradowianka też trochę wypila i prowadząc auto wpadła w oko nocnemu patrolowi, który powstrzymał ją na ul. Korczka. Po zmierzeniu zawartości alkoholu okazało się, że miała go 1,7 promila.

Lato sprzyjało nieobyczajnym wybrykom, jakich dopuszczała się ta sama zwykle grupa osób, nic zatem dziwnego, że tylko w sierpniu policja wystawiła aż 25 mandatów za picie w miejscu publicznym, zaśmiecanie i wulgarny język (plus 4 wnioski do sądu).

CENNIK REKLAM W «NOTATNIKU»

1/2 str. (255 x 175 mm) - 246 zł; 1/4 (175 x 125 mm) - 123 zł;

1/8 str. (125 x 85 mm) - 61,50 zł; 1/16 (85 x 60 mm) - 33,21 zł.

Reklama na 1. stronie: 125 x 85 mm - 123 zł oraz 225 x 85 mm - 246 zł

Za włożenie ulotki reklamowej do środka gazety (1500 egz.) - 184,50 zł.

Wszystkie podane ceny są z 23-procentowym VAT-em.

1. Gotową reklamę **WYŁĄCZNIE W FORMIE PLIKU GRAFICZNEGO** (zgodnie z podanymi w cenniku wymiarami) prosimy wysłać na adres internetowy - **it@swieradowzdroj.pl**
2. Należność za umieszczenie reklamy należy wpłacić na konto Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój - nr 84 1090 1997 0000 0001 1109 8505 - przed emisją reklamy. Przy jednorazowej opłacie za minimum trzy edycje przysługuje 10-procentowy rabat.
3. Warunkiem ukazania się reklamy jest dostarczenie potwierdzenia wpłaty. Można je wysłać mailem na adres **it@swieradowzdroj.pl** lub dostarczyć osobiście do Izerskiego Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w UM, ul. 11 Listopada 35, II piętro.
4. Faktura VAT zostanie wystawiona w ciągu siedmiu dni od dokonania wpłaty. W tym celu należy się **jak najszybciej** skontaktować z Magdaleną Szukiewicz w księgowości UM (parter, pok. 1c) lub telefonicznie pod nr 75 78 16 452 i przekazać niezbędne dane, zwłaszcza numer NIP, bez którego nie można wypisać faktury!

Ile płacimy za przedszkole?

Tematem dyżurnym w Polsce są ostatnio przedszkola, a ściślej - opłaty zawyżone w niektórych miastach do granicy czesnego w placówkach prywatnych. Ustawę dającą samorządom wolną rękę posłowie uchwalili bez głosu sprzeciwu, a dziś zastanawiają się, jak wybrać z kłopotliwej sytuacji, budzącej oburzenie społeczne. Premier obiecuje, że wpłynie na wojewodów, by wetowali uchwały rad nadmiernie podnoszące stawki godzinowe, a że temat wybornie smakuje jako wyborcza przystawka, liderzy partyjni prześcigają się w obietnicach, co zmienia po wyborach.

Jak Świeradów wypada na tle krajowego fermentu? Uchwałą Rady Miasta nr XIII/68/2011 z 2 września br. ustalono stawki, które obrazują poniższe tabele:

OPŁATY DLA DZIECI W WIEKU 3-6 LAT

Deklarowana ilość godzin pobytu dziecka w przedszkolu	Liczba godzin pobytu dziecka ponad podstawę programową	Stawka za 1 godzinę w zł	Dzienna opłata w zł za pobyt dziecka w przedszkolu	Średnia ilość dni roboczych w miesiącu	Miesięczna opłata za świadczenia (zł)	
					1 dziecko	2 dzieci (rodzeństwo)
9,5	4,5	1,30	5,90	21 dni	124	99
9	4	1,30	5,20	21 dni	109	87
8	3	1,30	3,90	21 dni	82	66
7	2	1,30	2,60	21 dni	55	44
6	1	1,30	1,30	21 dni	27	22
5	Podstawa programowa realizowana w godz. 8-13 nie podlega opłacie					

OPŁATY DLA DZIECI 2,5-LETNICH

(objęte wychowaniem dzieci od początku roku szkolnego, w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 2 lata)

Deklarowana ilość godzin pobytu dziecka w przedszkolu	Stawka za 1 godzinę w zł	Dzienna opłata w zł za pobyt dziecka w przedszkolu	Średnia ilość dni roboczych w miesiącu	Miesięczna opłata za świadczenia (zł)	
				1 dziecko	2 dzieci (rodzeństwo)
9,5	1,30	12,30	21 dni	258	206
9	1,30	11,70	21 dni	246	197
8	1,30	10,40	21 dni	218	174
7	1,30	9,10	21 dni	191	153
6	1,30	7,80	21 dni	164	131
5	1,30	6,50	21 dni	137	110

Do powyższych opłat należy doliczyć dzienny koszt wyżywienia w wysokości 4 zł.

W świeradzkim przedszkolu nie ma drastycznych kar za odebranie dziecka po godzinie ustalonej w umowie (w niektórych miastach są to kwoty kilkudziesięciotkowe!), a jedynie zgodnie z uchwałą rady 25 zł kosztuje odebranie dziecka po godz. 16⁰⁰ (jak dotąd nikt takiej kwoty jeszcze nie uiszczył). Natomiast w przypadku częstych opóźnień w stosunku do umowy z przedszkolem kierownictwo placówki proponuje rodzicom podpisanie nowej umowy z uwzględnieniem bardziej racjonalnej godziny odbioru dziecka.

Zabawy dyniowe odlotowe

Zapraszamy dzieci i rodziców na II Festiwal Dyniowy - od 17 do 21 października.

Dynia jest rośliną, która ma niezwykle barwy i potrafi zachwycić nawet najbardziej pounięgo człowieka. Rok temu uwagę zwracały kompozycje rodziny Bigusów, rodzeństwa Chmielów i Sary Tomaszewskiej. Festiwal przekonał nas też, że dzieci i rodzice polubili dynię, która jest niedocenioną rośliną, a warto pamiętać np. że jej pestki mają dobroczynny wpływ na zdrowie człowieka, są bogate m.in. w celulozę, dzięki czemu pomagają w kuracjach odchudzających.

Czekamy na dowolne kompozycje (będzie je można podziwiać do końca października), przepisy kulinarne (połączone z degustacją), a szczegóły - jak zwykle - w bibliotece.

Zakład Usług Pogrzebowych i Cmentarnych

Mieczysław Siergun

Kompleksowe usługi pogrzebowe: transport zmarłych, własna chłodnia dla zmarłych, ubieranie i kosmetyka zmarłych, trumny, urny, wieńce, wiązanki, kwiaty.

Kredytowanie kosztów pogrzebu w ramach zasiłku ZUS.

Załatwianie formalności w urzędach i na cmentarzu.

Kamieniarstwo nagrobkowe.

Po wykonaniu kompleksowej usługi - rabaty na nagrobki

tel. 603 79 66 87, 609 55 79 79, 75 78 97 011

ZIELONE ŚWIATŁO DLA PRZEDSZKOLA

Odbyły się już wizje lokalne zarządu powiatu lubańskiego w związku ze złożoną przez nas propozycją zamiany gruntów – za działkę przy Miejskim Zespole Szkół zaproponowaliśmy grunt w Czerniawie przy ul. Sudeckiej. Cały zarząd ze starostą Walerym Czarneckim zaakceptował tę propozycję i do końca września powinniśmy sfinalizować zamianę. Dla nas jest to o tyle ważne, że już w najbliższym czasie możemy rozpocząć projektowanie nowego obiektu, który – jak już pisałem – będzie miał 3 kondygnacje, pomieści przedszkole dla 150 dzieci, bibliotekę z centrum multimedialnym (będzie namiastką domu kultury) oraz salę widowiskową z ok. 200 miejscami. Oczywiście, to są – jak na razie – wstępne koncepcje, które najpierw zweryfikuje projekt, a potem znalezienie źródła finansowania tej inwestycji, która będzie kosztować do 4 mln zł. Plan zakłada, że jeśli w miarę szybko znajdziemy na ten cel środki, obiekt powstanie w latach 2012-13.

SINGLETREKI - SZANSA NA WIĘCEJ

W funduszu unijnym Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska-Saksonia są jeszcze środki na ścieżki rowerowe, ale warunkiem sięgnięcia po nie jest znalezienie partnera niemieckiego. Wszystko wskazuje na to, że zostanie nim kurort Oybin w Górach Żytawskich (nieopodal Zittau). Jeśli się dogadamy się (a wszystko na to wskazuje), 1 mln euro będzie do wzięcia przez obie gminy, które przy pomocy tej dotacji będą w stanie sfinansować dwa single w 85 proc. Plan zakłada, że do końca września złożymy wniosek i już na wiosnę mogłyby ruszyć prace na Grzbiecie Wysokim (nad i wokół gondoli). Także w tym przypadku partnerem będzie Nadleśnictwo, które wstępnie wyraziło zgodę na lokalizację nowych ścieżek.

Za przypadającą na nas część dotacji możemy wytyczyć ok. 20 km singltreka, tak że z już istniejącymi dawałoby to łącznie 40 km ścieżek po polskiej stronie i 40 km po czeskiej, co ważne - połączonych ze sobą. Zależy na nam na przyciągnięciu rowerzystów, którzy już w przyszłym roku będą mogli zaglądać do nowego portalu pod wstępną nazwą ŚWIERADÓW NA ROWERZE, ze wszystkimi mapami i informacjami o turystyce rowerowej w mieście i regionie.

CHODNIK PRZEŁOŻONY

Z uwagi na to, iż niezbędne do budowy chodnika wzdłuż ul. Nadbrzeżnej zezwolenia będą dopiero po 20 września, wspólnie z Dolnośląską Służbą Dróg i Kolei podjęliśmy decyzję, że przekładamy tę inwestycję na wiosnę 2012 r., gdyż przed zimą i tak nie zdołalibyśmy jej zakończyć. Koszt zadania – 450 tys. zł (dzielony równo na dwóch inwestorów), chodnik będzie miał długość niemal 2 km przy szerokości 1,20 m.

DOKUMENTACJA DLA ŹRÓDEŁKA

Politechnika Wrocławska we współpracy z tamtejszym biurem projektowym opracowała dokumentację techniczno-kosztorysową dla budowy nowego źródła wody mineralnej przy ul. Zdrojowej. Przy konstruowaniu budżetu na rok 2012 proponuję radnym, by wprowadzili to zadanie na rok przyszły i by było ono finansowane ze środków gminnych. Przypomnę, że chodzi o kwotę w granicach 150-200 tys. zł.

ŚWIERADÓW JAK KARLOVE VARY

Znane czeskie uzdrowisko Karlove Vary postrzegane jest jako kurort z przewagą kapitału i klientów rosyjskich, ale i u nas Rosjanie powoli zaczynają dostrzegać potencjał tkwiący w polskich kurortach, czego najlepszym dowodem jest inwestor z Rosji, który w spółce z polskim partnerem zamierza wybudować pod dolną stacją gondoli hotel na ok. 200 miejsc. W tym celu zamierza zakupić nieruchomość i w ciągu 3 lat zakończyć budowę hotelu. Już widzimy, że przy dolnej stacji gondoli powstają nowe hotele jak grzyby po deszczu. W ciągu kilku lat to miejsce bardzo się zmieni. Będą powstawały nowe obiekty usługowo-hotelowe, a dla miasta to więcej miejsc pracy i dochody budżetu z podatków i opłat lokalnych.

KARA ZA WYWOŻENIE ŚMIECI DO LASU I DZIKIE WYSYPISKA ŚMIECI

Straż Miejska w Świeradowie-Zdroju informuje, że zgodnie z art. 75 § 1 ustawy z 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń (Dz. U. nr 12, poz. 114 z późn. zm.): „kto bez zachowania należytej staranności wystawia lub wywiesza ciężkie przedmioty albo nimi rzuca, wylewa płyny, wyrzuca nieczystości albo doprowadza do wypadania takich przedmiotów lub wylewania się płynów, podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany”*. Wyrzucanie śmieci w miejscu niedozwolonym stanowi więc wykroczenie. Zgodnie natomiast z art. 154 § 2 kodeksu wykroczeń: „kto wyrzuca na nienależący do niego grunt polny kamienie, śmieci, padlinę lub inne nieczystości, podlega karze grzywny do 1000 złotych albo karze nagany”.

Na bieżąco

turystom i będziemy je organizować rokrocznie, ale trzeba poszukać innej lokalizacji. Potrzebujemy miejsca, które spełni wymogi organizowania imprez masowych i będzie to równa nawierzchnia. Stadion nie jest najlepszym miejscem dla tego typu imprez, ponieważ ciężkie auta deformują płytę boiska. Jeżeli uda nam się przejąć dworzec kolejowy, to ze wstępnych oględzin wynika, że plac za dworcem jest bardzo dobrym miejscem do organizowania imprez z koncertami muzycznymi.

NOWE DROGI ZAGROŻONE

Po otrzymaniu promesy na odbudowę zniszczonych dróg po zeszłorocznej powodzi udało nam się zakończyć przetargi i podpisać umowy na remont ulic: Skłodowskiej-Curie, Stokowej, Budowlanych i Młodych Techników. W planie była też ul. Cicha, na przebudowę której wpłynęła tylko jedna oferta, niestety, droższa o ponad 90 tys. zł w stosunku do naszych możliwości finansowych. Wysłaliśmy do MSWiA zapytanie o to, czy istnieje możliwość zwiększenia promesy. Jeśli do 15 września otrzymamy potwierdzenie, podpiszemy i tę umowę, jeśli nie, przełożymy zadanie na rok przyszły. Liczymy też, że w przypadku zapewnienia finansowania tej inwestycji uda nam się dojazd do nowego cmentarza poprowadzić ul. Cichą już od ul. Cmentarnej, ale dolna część tej drogi należy do Nadleśnictwa i zapewne czekają nas negocjacje z właścicielem gruntu.

Chyba mało kto wierzył, że obecny widok ul. Cichej mógłby się kiedykolwiek zmienić.

LATO Z RADIEM - CZY NA PEWNO NA STADIONIE?

Ta impreza gościła u nas po raz drugi i kolejny raz była dobra zabawa. Ale również kolejny raz bardzo mocno ucierpiała murawa stadionu miejskiego. Sądzę, że takie imprezy bardzo przypadły do gustu mieszkańcom i naszym

MINIGOLF - TUŻ PRZED PIERWSZYM ZAWODAMI, A DALEJ „SIŁOWNIA NAPOWIELTRZNA”

Coraz więcej osób przekonuje się, że gra w minigolfa, to dobry sposób na spędzenie wolnego czasu. Już niedługo odbędą się pierwsze zawody i mam nadzieję, że weźmie w nich udział spora grupa mieszkańców. Oczywiście, pole jest cały czas na rozruchu, a w planie mamy wzbogacenie tego miejsca o plac zabaw. Będziemy starać się, w miarę posiadanych środków, budować w różnych miejscach miasta plenerowe urządzenia rekreacyjne. W planie jest odtwarzanie idei ścieżki zdrowia, której pierwszym elementem będzie siłownia napowietrzna, czyli taki plac zabaw dla dorosłych. Są to urządzenia do treningu fizycznego, a koszt takiej siłowni to ok. 150-200 tys. zł.

DWORZEC KOLEJOWY PRZED FINAŁEM

Mija trzeci rok negocjacji z PKP Nieruchomości w sprawie przejęcia przez naszą gminę dworca kolejowego wraz z odcinkiem torowiska o długości 3,5 km i powierzchni ok. 10 ha. Przez ostatni miesiąc intensywnie konsultujemy się z PKP w celu dopracowania porozumienia w sprawie przekazania dworca gminie. Niestety, nie odbędzie się to bezpłatnie, będziemy musieli zapłacić za przejmowany majątek ok. 200-250 tys. zł. Uważam, że jest to kwota do przyjęcia z uwagi na to, że mamy co do tego majątku plany.

Przejmowany odcinek torowiska zaczyna się działką, na której stoi dworzec kolejowy, o powierzchni 2 ha (ten plac nadaje się po uzbrojeniu na organizację imprez z koncertami muzycznymi), a kończy dawnym składem drewna o powierzchni ponad 1 ha, przy którym znajdują się sztuczna zaporą na Kwisie. Między tymi placami mogłaby jeździć drezyna turystyczna, wożąca gości między muzeum kolei izerskiej (dworzec) a miejscem wypoczynkowym (zapora na Kwisie).

Aby pomysł wszedł w życie Rada Miasta musi wyrazić zgodę na taki scenariusz wydarzeń.

ATRAKCJE ZA MIEDZĄ

Niebawem na granicy Krobicy i Gierczyna otwarty zostanie GEO-PARK - udostępniona do zwiedzania podziemna część średniowiecznej kopalni cyny. To pierwsza taka atrakcja w gminie Mirsk, ale my chętnie wpiszemy ją do naszych materiałów promocyjnych, tak zresztą, jak i wieżę ciśnień w Mirsku przebudowaną na platformę widokową.

Roland Marciniak

Pro Musica Sacra

20 sierpnia w świeradowskim kościele miało miejsce kolejne spotkanie z muzyką w ramach festiwalu PRO MUSICA SACRA. Imprezę swoją obecnością już po raz trzeci zaszczyliła pani prof. Maria Czechowska-Królicka, która przyjechała do nas wraz ze studentami wydziału wokalnego wrocławskiej Akademii Muzycznej: Marceliną Królicką (sopran), Elżbietą Szarek (sopran) i Davidem Beucher'em (baryton). Artyści zaprezentowali program przekrojowy obejmujący utwory najwybitniejszych kompozytorów baroku, klasycyzmu, a także romantyzmu. Pani profesor w czasie całego koncertu towarzyszyła swoim uczniom na klawesynie.

Składam w tym miejscu serdeczne podziękowania władzom uczelni, które wypożyczyły nam klawesyn na okres wakacji, dzięki czemu możliwe było organizowanie koncertów w czasie remontu organów.

Dziękuję również Barbarze i Wiesławowi Buczyńskim z PARK HOTELU, którzy po raz kolejny wsparli festiwal, kwaterując i żywiąc naszych gości.

Podziękowania należą się również darczyńcom - sierpniowa wpłata na konto remontu organów (datki zebrane w czasie koncertu oraz dochód ze sprzedaży płyt - cegiełek) przekroczyła 2.600 zł i była najwyższym jednorazowym wpływem w dotychczasowej działalności festiwalowej. Zachęcam miłośników muzyki organowej do nabywania płyt - cegiełek (w zakrystii kościoła, przed lub po każdej mszy, jak również przy wejściu na koncerty).

Ostatni koncert zaskoczył nas frekwencją: do ostatniej chwili baliśmy się, że organizowane na stadionie „Łato z radiem” odciągnie uwagę turystów od wydarzenia muzycznego w kościele. Okazało się, że wśród naszych gości nie brakuje ludzi darzących zamiłowaniem muzykę poważną, stąd frekwencja na sierpniowym koncercie była nawet większa niż na

poprzednich spotkaniach, a o wysokim zainteresowaniu wykonywanym repertuarem świadczy ilość bisów, do jakich publiczność nakłoniła wykonawców po zaprezentowaniu przygotowanego programu.

Przed nami w tym roku jeszcze dwa koncerty w PRO MUSICA SACRA.

24 września o godz. 16⁰⁰ będziemy mogli posłuchać w kościele koncertu chóralnego w wykonaniu zespołu wokalnego RONDO z Wrocławia, pod dyktando dr Małgorzaty Podzielny. Jest to zespół młodych, uczących się muzyków, ale umiejący zawstydzić swoim profesjonalizmem i wysokim poziomem wykonawczym nawet dużo starszych, dojrzałych artystów. Dzięki temu chór prowadzi bardzo bogatą działalnością koncertową i wielką gratką będzie gościł tych młodych artystów także i w Świeradowie.

Koncert finałowy, który odbędzie się 8 października o godz. 18³⁰ także zdominuje muzyka chóralna. Gościć będziemy bowiem znakomity chór kameralny CONSONANZA działający przy Politechnice Wrocławskiej, pod kierunkiem prof. Marty Kierskiej-Witczak. To również zespół prowadzący bardzo bogatą działalność koncertową, zarówno w kraju, jak i za granicą, cieszący się wieloma osiągnięciami w dziedzinie wykonawstwa muzyki chóralnej.

Sama prof. Kierska-Witczak pełni od kilku lat funkcję kierownika Zakładu Muzyki Kościelnej na wrocławskiej Akademii Muzycznej, prowadząc bogatą działalność edukacyjną i popularyzatorską, mającą na celu stale podnoszenie jakości wykonawstwa muzycznego w naszych kościołach.

Serdecznie zachęcam do udziału w organizowanych przez nas koncertach i wspierania dzieła odnowy świeradowskich organów.

Jakub Choros
jakubchoros@tlen.pl

Bajkowy świat Disneya

Wakacje przekonały nas, że dzieci nadal uwielbiają bajki stworzone przez Disneya. Często są to swobodne adaptacje znanych książek, ale dzięki nim dzieci mogą zapoznać się ze światem antycznym, średniowiecznym, przygody afrykańskiej. W kolekcji bibliotecznej można odnaleźć Pocahontas, Mulan, Królową Śnieżkę, 101 Dalmatyńczyków, Pinię, Aladyna, Kaczora Donalda, Kubusia Puchatka, Kopciuszka i inne.

Dzieci mogły porysować, kolorować prawie wszystkie znane postacie bajkowe, po raz kolejny oglądały animowane kreskówki, a przede wszystkim odbierały kolorowe znaczki z postaciami Disneya. Przez całe wakacje trwała rywalizacja, dzieci podglądały, kto ile ma już uzbieranych karteczek, a Nikola Szukiewicz, aby nie zgubić swoich bohaterów, naklejała wszystkie do swojego specjalnego zeszytu.

Rekordzistami, którzy mieli ponad 30 znaczków, okazali się: Nikola Szukiewicz, Dawid Jurczak i Kuba Olszewski, a w dalszej kolejności Dominik Żak i Julia Krzewina.

Trzeba też pochwalić dzieci, które brały udział w konkursie plastyczno-technicznym z okazji 130. rocznicy urodzin Pinokia. Wśród przedszkolaków zwyciężyły: I – Justyna Lonycz (jej pracę prezentujemy na zdjęciu), II – Julia Krzewina, III – Nikola Szukiewicz.

N a j l e p s i uczniowie: I – Kuba Olszewski, II – Kasia Salawa, III Ka-

sia Korowaj i Oliwia Gojzewska

Szczególnie duże brawa należą się Justynie Lonycz (z rodzicami wykonała pajacyka z drewna) oraz dla Kuby Olszewskiego.

Po raz kolejny apelujemy do rodziców: ZAPISZ DZIECKO DO BIBLIOTEKI. NIGDY NIE JEST ZA PÓŹNO, ANI ZA WCZESNIE!

Krystyna Piotrowska

9 sierpnia ogłoszono przetarg na odbudowę nawierzchni ul. Skłodowskiej-Curie (dojazdowa do MZS) i Cichej (533 mb na odcinku od posesji nr 17 do cmentarza), a **10 sierpnia** na remont ulic: Stokowej, Młodych Techników i Budowlanych – wszystko w ramach usuwania skutków powodzi z 2010 r. ze 100-procentową dotacją MSWiA, z terminem realizacji od 30 listopada.

10 sierpnia dokonano otwarcia ofert, jakie napłynęły po ogłoszeniu przetargu na udzielenie kredytu bankowego na cele inwestycyjne gminy w wysokości 2 mln zł. Wpłynęły oferty od banków: PKO BP O/Wrocław (895.550 zł) oraz Pekao SA O/Wrocław (815.890 zł); z tym drugim 25 sierpnia podpisano umowę na kredyt, który gmina będzie spłacać przez 10 lat.

Po zakończeniu projektu „Einstein” gmina uzyskała 100-procentowe dofinansowanie do kolejnego projektu edukacyjnego pod nazwą „Indywidualizacja nauczania w klasach I-III”, w związku z tym **12 sierpnia** ogłoszono przetarg na powyższe zadanie, które podzielono na 8 części. 24 sierpnia dokonano otwarcia ośmiu ofert, a 7 września z oferentami tymi podpisano umowy na zadanie, którego realizacja zakończy się w grudniu 2012 i styczniu 2013 r.

Wszyscy nauczyciele zaoferowali wykonanie usługi za kwotę 55,25 zł za godzinę lekcyjną, a umowy podpisano z Grażyną Kasprzak, Stanisławą Mackiewicz, Beatą Bielak, Izabelą Salawą, Joanną Szaniawską, Beatą Łuczko, Elżbietą Karłowicz i Lucyną Fischer.

23 sierpnia podpisano umowę z Bożeną Ochramowicz na dowóz dzieci do szkół przez firmę LEOPOLD. Gmina zapłaci 12,90 zł za 1 km dowozu każdym z trzech autobusów firmy. Umowę zawarto do końca roku szkolnego.

24 sierpnia otwarto oferty na odbudowę ul. Skłodowskiej złożone przez firmy: AGA DOM z Jawora (369 tys. zł), DROG-MAX ze Zgorzelca (325.317 zł), Mariusza Stachurskiego ze Świeradowa (315.918 zł), Romana Krawieckiego z Zaręby (350 tys. zł) oraz HEMAX-MULIK z Mirska (319.800 zł). 1 września umowę wykonawcą podpisano z firmą M. Stachurskiego.

26 sierpnia ogłoszono przetarg na zimowe utrzymanie dróg i chodników – zadanie I (ok. połowa ulic i chodników w centrum, w sumie 59.141 m²). 6 września otwarto jedną złożoną ofertę od firmy Pawła Piławskiego ze Szklarskiej Poręby, który wycenił dobę jezdnię na 2.376 zł, dobę niejezdnię na 594 zł, wywóz śniegu na 123 zł/godz., jednokrotne usunięcie ślikskości na 594 zł, a jednokrotne usunięcie ślikskości za 1 m² – 4 gr. Całość oferty opiewa na 225.156 zł, podczas gdy Zamawiający na to zadanie przeznaczył 136.000 zł, zatem z de-

cyzją wstrzymuje się do czasu rozstrzygnięcia pozostałych zadań w tym zakresie.

29 sierpnia rozpatrzono oferty na remont ul. Stokowej i pozostałych ulic w tym rejonie. Poszczególni wykonawcy zaproponowali ceny: BUDROMAX Gryfów – 721.456 zł, Skanska Warszawa – 607.711 zł, HEMAX-MULIK – 528.900 zł. Z tą ostatnią firmą umowę podpisano 5 września.

Na remont ul. Cichej wpłynęła tylko jedna oferta z firmy BUDROMAX - za 665.850 zł, a ponieważ gmina miała na ten cel tylko 511.000 zł, czeka teraz na decyzję MSWiA o zwiększeniu dotacji.

31 sierpnia podpisano umowę uzupełniającą z Anielą Sikorą z Wieży do remontu częściowych dróg na kwotę 6.297,60 zł. Jej zakres obejmuje remont 512 m² nawierzchni ulic mieszkanką kamienną, z terminem wykonania do 30 września.

7 września ogłoszono przetargi na pozostałe zadania zimowego utrzymania. Na zadanie II (reszta centrum - 54.668 m²) termin składania ofert upływa 15 września, na zadanie III (przedmieścia - 47.409 m²) – 16 września, a na zadanie IV (Czerniawa - 37.275 m²) – 19 września. (opr. aka)

Piłka w grze

TKKF KWISA w rundzie jesiennej ma za sobą następujące mecze: z Orłem Piaterówka (3:1), LZS Radosław (5:1), Kruszywami Leśna (1:1) i Jasnica Opolno (1:0).

Kalendarz rozgrywek w grupie A do końca sezonu przedstawia się następująco:

18 IX, g. 15⁰⁰: POGON MARKOCICE - KWISA
25 IX, g. 15⁰⁰: KWISA - GRYF GRYFÓW
2 X, g. 15⁰⁰: SUDETY GIEBULTÓW - KWISA
9 X, g. 15⁰⁰: KWISA - STELLA LUBOMIERZ
16 X, g. 15⁰⁰: COSMOS RADZIMÓW - KWISA
23 X, g. 15⁰⁰: KWISA - BŁĘKITNI STUDNICKA
30 X, g. 14⁰⁰: SKALNIK RĘBISZÓW - KWISA
6 XI, g. 15⁰⁰: KWISA - BAZALT SULIKÓW

ADMINISTRATOR CMENTARZY KOMUNALNYCH
W ŚWIERADOWIE ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH

A R E S

ŚWIERADÓW-ZDRÓJ, ul. Grunwaldzka
tel. (24 h) - 600 291 789, 606 884 741

► CAŁODOBOWY TRANSPORT
ZWŁOK ► KREMACJE ZWŁOK
► EKSHUMACJE ► TRUMNY ► URNY
► KRZYŻE ► ZNICZE ► WIĄZANKI
► BUDOWA GROBOWCÓW
► FORMALNOŚCI ZWIĄZANE
Z POCHÓWKIEM ► KREDYTOWANIE
POGRZEBÓW W RAMACH ZASIŁKU
ZUS ► KOMPLEKSOWA OPIEKA
NAD GROBAMI ► NAGROBKI
GRANITOWE

PROFESJONALIZM I SOLIDNOŚĆ!

Jarmark osobliwości

27 i 28 sierpnia w hali spacerowej odbył się I Ekologiczny Jarmark Rękodzieła i Mineralów w Dolinie Młodości. Przyjechało 13 wystawców i producentów przepięknej biżuterii, artykułów z drewna, minerałów, pereł, a nawet szkła weneckiego i kryształu. Znalazły się także piękne wyroby z jedwabiu, lnu, koronki i filcu. Na dwóch stoiskach można było samemu zaprojektować biżuterię, którą od ręki wykonywał wystawca. Pierwszy dzień jarmarku uświetniły dwa koncerty - białoruskiego duetu „Wspólna Wędrówka” oraz „Jelonka”.

W niedzielę do wystawców minerałów dołączyli również lokalni twórcy ludowi. Na górnym tarasie ustawione były przyozdobione stoły z różnorodnymi ekologicznymi regionalnymi wyrobami, wśród których nie zabrakło wypieków cukierniczych, nalewek, słoików ze zdrową żywnością. Rozchwytywane były świeże pajdy pachnącego chleba ze smalcem i miodem, można też było kupić haftowane obrusy, serwetki (fot. obok), koszule, szale i torebki.

Oprawę muzyczną przygotował Irek Kudyba, a zwiedzających i kupujących rozgrza-

ły ponadto występy zespołów folklorystycznych – „Chabry” i „Marysieńki”.

Udany start, jak również duże zainteresowanie mieszkańców i kuracjuszy wpłynęło na podjęcie decyzji, by kontynuować jarmarki w następnych latach.

Jesień z homeopatą

Są w życiu rzeczy, na które nie mamy wpływu, a jedną z nich jest upływający czas. Skończyły się wakacje, podróże, wylegiwanie w słońcu; zafascynowani urokami lata wracamy do szkoły, pracy, zapominając niejednokrotnie o zbliżającej się jesieni. Nadchodzące deszczowe, zimne i pozbawione słońca dni są sygnałem, że rozpoczyna się okres wzmożonych infekcji.

Jak wzmocnić system immunologiczny, by uchronić organizm przed przeziębieniami?

W okresie, gdy nie występują jeszcze objawy przeziębienia, warto przeprowadzić profilaktykę z zastosowaniem leków homeopatycznych. Już wczesną jesienią przyjmujemy **Oscillococcinum 200 K**, do którego dodajemy jedną dawkę **Sulfur 15CH** (jednorazowo jako katalizator reakcji obronnej organizmu). Z równie dobrym skutkiem kurację możemy przeprowadzić przy pomocy leków **Echinacea D6**, **Eupatorium 9CH**, **Euphrasia 9CH** czy **Engystol** (tabletki podjęzykowe - terapia powinna trwać minimum 3 tygodnie).

Jesienne dolegliwości to również katar. Leki stosowane w rozwiniętym katarze nosa są dobierane głównie w zależności do rodzaju wydzieliny produkowanej przez zmienioną zapal-

nie błonę nosa. W tej fazie najczęściej stosuje się: **Sticta pulmonaria 5CH**, **Kalium iodatum 5CH**, **Kalium bichromicum 9CH**, **Mercurius solubilis 9CH**, **Pulsatilla 9CH**.

W większości przypadków choroby przeziębieniowe mają tło wirusowe i homeopatyczne kuracje odpornościowe mogą w istotny sposób przyczynić się do ograniczenia negatywnych skutków nadużywania antybiotyków w terapii schorzeń w obrębie układu oddechowego. Osoby szczególnie podatne na infekcje powinny sięgnąć po leki homeopatyczne dostosowane do ich indywidualnego przypadku.

Nie należy też lekceważyć prostych zasad profilaktyki, ze znakomitym skutkiem dzień możemy zaczynać od wypicia na czczo szklanki wody przegotowanej z miodem i cytryną, a dla utrzymania kondycji zachęcam do codziennej gimnastyki czy rozruszania się na świeżym powietrzu - pamiętajmy tylko o odpowiednim ubiorze, gdyż przemarznięcie, jak i przegrzanie są niewskazane.

W kolejnym artykule przedstawię jak za pomocą leków homeopatycznych poradzić sobie z grypą.

Grzegorz Bartocha

homeopata dyplomowany nr. rej. 9850310

OGŁOSZENIE

Uzdrowisko „Świeradów-Czerniawa” Sp. z o.o.
ogłasza

przetarg ofertowy na najem lokalu w „Szarotce” przy ul. Zdrojowej 2, o pow. ok. 160 m², przeznaczonego na działalność usługową.

Oferty należy składać do 30 września do godz. 10⁰⁰ w siedzibie Spółki (ul. Zdrojowa 2) w sekretariacie, w zamkniętej kopercie oznaczonej:

„Przetarg – pomieszczenie „Szarotka”.

Wadium w wys. 1.000 zł należy wpłacić w kasie Spółki do 29 września do godz. 15⁰⁰.

Spółka zastrzega sobie prawo odwołania przetargu bez podania przyczyn.

Pełna treść ogłoszenia wraz z warunkami zawarcia umowy znajduje się na stronie www.uzdrowisko-swieradow.pl oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu. Szczegółowych informacji udziela Renata Maroń - w pok. 10 lub telefonicznie: 75 78 20 737.

OGŁOSZENIE

Uzdrowisko „Świeradów-Czerniawa” Sp. z o.o.
W Świeradowie-Zdroju, ul. Zdrojowa 2
poszukuje kandydatów do pracy
w Dziale Marketingu

Mile widziane:

- ➔ doświadczenie w zawodzie,
- ➔ biegła znajomość obsługi komputera,
- ➔ podstawowa znajomość języka niemieckiego i rosyjskiego

Zainteresowanych prosimy

o nadsyłanie ofert na adres:

adm@uzdrowisko-swieradow.pl
lub

Uzdrowisko „Świeradów - Czerniawa” Sp. z o.o.
59-850 Świeradów Zdrój ul. Zdrojowa 2
tel. 75 78 20 738 lub 75 78 20 502

Dar z serca płynący

20 sierpnia w hali spacerowej Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Walbrzychu przeprowadziło akcję poboru krwi, gdyż zwłaszcza latem brakuje tego cennego leku.

Do oddania krwi zgłosiły się 34 osoby, a po wstępnym badaniu lekarskim pobrano krew od 30 z nich (10 pań i 20 panów), w tym 12 mieszkańców Świeradowa i okolic oraz 18 kuracjuszy i turystów z Wrocławia, Poznania, Warszawy, Słupska, Gdańska i Sosnowca. Krwiodawcy byli w wieku od 18 do 50 lat (z przewagą młodych dawców). Przyjmując 450 ml krwi na jednego krwiodawcę, w sumie oddali oni 13,5 litrów cennego leku.

Oprócz tzw. deputatu kalorycznego (2 cze-

kolady, orzeszki, konserwa mięsna oraz krem czekoladowy) każdy dawca w tym dniu otrzymał drobny upominek - długopis i bransoletkę z logo Narodowego Centrum Krwi.

Teresa Kamińska, specjalista ds. promocji krwiodawstwa, która koordynowała pobór krwi, uważa tę akcję za udaną i zapowiedziała ponowny przyjazd.

Ostatni etap prywatyzacji

25 sierpnia w Ministerstwie Skarbu parafowano projekt umowy sprzedaży 13.459 udziałów stanowiących 87,74 proc. kapitału zakładowego spółki Uzdrowisko Świeradów - Czerniawa Sp. z o.o. z siedzibą w Świeradowie-Zdroju pomiędzy zespołem ds. negocjacji, powołanym do przeprowadzenia negocjacji przy prywatyzacji Spółki, a KGHM I Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z siedzibą we Wrocławiu. Parafowana umowa skontrolowana była przez cztery departamenty w MSP: prawny i procesowy, finansów i budżetu, kontroli oraz po-

mocy publicznej.

Do 9 września ministerstwo wyznaczyło termin wynegocjowania i podpisania pakietu socjalnego pomiędzy inwestorem a związkami zawodowymi działającymi w Uzdrowisku, po czym – jeszcze we wrześniu - nastąpi podpisanie umowy sprzedaży Uzdrowiska w siedzibie ministerstwa - przy udziale notariusza i zarządu, który podpisze oświadczenie o stanie spółki (będzie załącznikiem do umowy). Cenę za 1 udział, wartość Spółki i wielkość pakietu inwestycyjnego MSP ogłosi dopiero po podpisaniu umowy z nowym właścicielem.

Halowe „Lato z radiem”

W sobotę 20 sierpnia od rana w hali spacerowej rozgościła się ekipa „Lata z radiem”. Dom Zdrojowy z halą jak zwykle przykuwa największą uwagę, a prowadzący audycję interesowali się historią obiektu i lecznictwa uzdrowiskowego, źródłami wody, radonem i efektem kuracji radoczynnej, a także żabkami – Radonkiem i Kwisią. Pani Sława zachwycona była malowidłami roślinnymi i witrażami w hali (co widać na zdjęciu), wszyscy zaś odbyli fachowe warsztaty obsługi świeradowskiej pijalnię.

Piknik Lata z Radiem

Gdy w piątek 19 sierpnia przez miasto przeszła nawałnica, która zmieniła ulice w rwące potoki, a z parków znów wypłukała nowo utwardzone ścieżki, wszyscy bali się, że pogoda pomiesza szyki organizatorom pikniku „Lata z radiem”, zaplanowanego na sobotnie popołudnie.

Obawy na szczęście okazały się płonne, pogoda dopisała, było słonecznie i ciepło, ale piątkowa ulewa zmieniła stadion w grząskie pobojowisko i problemy zaczęły się w momencie, gdy na płytę musiały wjechać ciężarówki ze sprzętem – grzęzły w niej na amen. Zwieziono kilka ton trocin, które częściowo zniwelowała koparka, a resztę załatwili łopatami ochotnicy, wśród których byli zarówno urzędnicy, jak i członkowie ekipy technicznej oraz wolontariusze. A że słońce przygrzewało od rana, wysuszyło nie tylko trociny, ale i murawę na boisku, gdy zatem przyszli pierwsi widzowie, stąpali już po suchym w miarę gruncie.

Natomiast wszystko to, co działo się na scenie i wokół niej, podlega już tylko indywidualnej ocenie kilku tysięcy uczestników, którzy przevinęli się przez piknik. Muzyczny koktajl mógł zaspokoić wszystkie gusty, bo każdy z wykonawców – zespół CHEMIA, Formacja Nieżywych Schabuff oraz Kora – ma swoich zagorzałych wielbicieli, a także skrytych przeciwników.

Nie było nudy, wokół stołów biesiadnych rozsiedli się miłośnicy napojów, smakosze pokornie stali w niekończącej się kolejce do degustacji potraw z kuchni Roberta Sowy, dzieciaki szalały podczas zabaw z Panią Jagodą i w bezpłatnym parku rozrywki, a ze stojącego na dolnej płycie mammobusa wychylała się pani, która siłą niemal zaciągała pod aparaturę badawczą zdążające na piknik kobiety (w tym roku przebadano się tylko 29 pań, rok temu 41).

Na scenie w przerwach między występami prowadzący zapraszali do licznych konkursów dla panów, pań, dzieci i całych rodzin, obficie obdarowując zwycięzców atrakcyjnymi nagrodami. Także na płycie boiska było mnóstwo atrakcji, jak choćby pokazy sadowienia dzieci w fotelikach i konkursy zapiania pasów na czas.

Atrakcją wieczoru były, jak się łatwo domyślić, pokazy sztucznych ogni. Cała ekipa „Lata z radiem” była pod wrażeniem naszej inicjatywy, bo przez wszystkie te lata, gdy piknik objeżdża miasta w Polsce, w żadnym z nich nie było takiego fajerwerku, jak w Świeradowie.

Pokaz rozbito na dwie części: w pierwszej, przed koncertem Kory, wystrzelono 20 pojedynczych bomb, które Andrzej Nowaczek, szef lubańskiej firmy „Fire Show”, gromadził przez rok, ściągając je z różnych krajów świata. Bomby nosiły tak oryginalne nazwy, jak „Żółta piwonia ze srebrnym ogonem”, „Ogromna trzeszcząca wierzba”, „Złoty mieniący się sago-wiec”, „Wielokolorowe ruchome gwiazdy z opadającymi liśćmi”, „Srebrny motyl z zielonym mieniącym się wnętrzem” czy „Korolla z tysiącem niebieskich wystrzałów”.

Prowadzący miał niemało frajdy, gdy recytował do mikrofonu: „Ten ładunek, który zaraz zobaczymy, został wyprodukowany przez włoską firmę VACALLUZZO i stanowi typowy przykład włoskiej pirotechniki kulistej. Na niebie zobaczymy kulę, która rozleci się w tzw. słonecznik poprzecinany różnokolorowymi liniami, które w ciszy przetrną nocne niebo” („Niebieski kwiat słoneczny z czerwonymi końcówkami”) lub „Bomba produkcji Katalońskiej. Nie jest ona typowa dla Hiszpanii, gdyż jest dość cicha. Jednak urok mieniącego się złotego motyla przyjął się tam dość mocno i stanowi stały element większości pokazów. Bomba znów oparta na magnesie, który pozwala się temu specyficznemu efektowi pięknie mienić na ciemnym niebie” („Złoty mieniący się motyl”) lub „Ten ładunek znany jest z pięknego brokatowego ogona, który zakończy potężną niebieską piwonią ze złotym centrum. Jest to klasyczny ładunek disneylandzki – piękny okrągły, pełny kształt z odpowiednimi barwami. Barwnik niebieski w pirotechnice jest bardzo trudny do uzyskania. Podziwiamy więc prace tajwańskich pirotechników” („Niebieska piwonia z ogonem i brokatowym wnętrzem”).

Po występie Kory, gdy ciemności spowiły niebo, w górę strzeliły wielobarwne pióropusze, rozświetlające stadion, widzów i miasto.

A za rok znów do nas zawita „Lato z radiem” – taka deklaracja padła ze sceny tuż przed „bombowym” pokazem, więc trzymamy za słowo.

(aka)

Zdjęcia: Tomasz Chmielowiec, Adam Karolczuk i Kasia Matelska

PODZIĘKOWANIA

W imieniu burmistrza składam podziękowania wszystkim osobom i instytucjom, dzięki którym sprawnie i bez żadnych zakłóceń udało się przygotować i poprowadzić imprezę „Lata z radiem”, w szczególności zaś: Policji, Straży Miejskiej, strażakom-ochotnikom, „Impelowi” (za profesjonalizm), a także kolegom z urzędu: Izie Jurczak, Mariuszowi Pyszowi, Tomkowi Chmielowcowi, Ali Piotrowskiej, Ani Bałazy, a także wszystkim ochotnikom oraz Agnieszce Szwarz i jej dziewczynom ze „Spinacza” -

Dorota Marek-Miakienko

www.okna-agmar.pl

**OKNA PCV
OKNA DREWNIANE
DRZWI
ROLETY
MONTAŻ**

P.H.U. AGMAR
tel./fax 75 731 05 24 59-620 Gryfów Śląski
kom. 607 526 185 ul. Kolejowa 8

USŁUGI KOMUNALNO-TRANSPORTOWE

Świeradów Zdrój, ul. Sienkiewicza 7

tel. 75 78 16 708 • 601 666 820

**ODBIÓR i WYWÓZ ODPADÓW
KONTENERAMI od 5-14 m³**

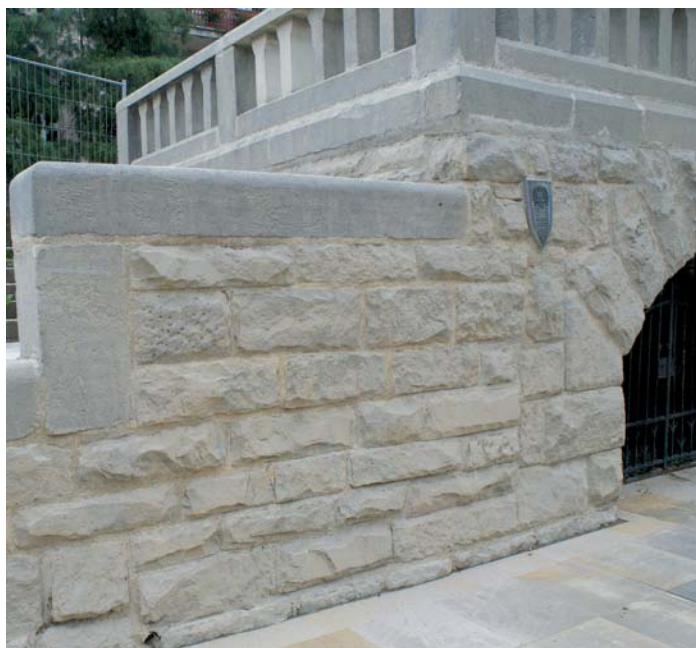
NASZA FIRMA OBSŁUGUJE:
BUDOWY, DOMY JEDNORODZINNE,
OSIEDLA MIESZKANIOWE,
KOMPLEKSY HANDLOWO-USŁUGOWE

Na nowo ma być nastrojowo

Powyżej - na nowo ułożona nawierzchnia tarasu z zachowaniem dawnego wzoru z płyt kamiennych. Poniżej - odrestaurowana kamieniarka murów i schodów łączących oba tarasy.

oraz uzupełnianie wykruszonych spoin ciosów piaskowcowych. Wykonawca przystąpił także do rozbiórki obecnej nawierzchni tarasu, dokonując jednocześnie selekcji płyt piaskowcowych i ich przygotowania do ponownego wbudowania. Później wykonano korytowanie całego tarasu i rozpoczęto prace mające na celu wzmocnienie dolnych warstw konstrukcyjnych odrestaurowanego tarasu. Poprawa parametrów nośnych została uzyskana poprzez wzmocnienie go

Po zimie na placu budowy zadania inwestycyjnego pn. **REWITALIZACJA KOMPLEKSU PARKÓW UZDROWISKOWYCH W ŚWIERADOWIE-ZDROJU** rozpoczęto roboty od wykonania wycinek w drzewostanie, mających na celu usunięcie drzew w złym stanie technicznym oraz uzyskanie zaplanowanych osi widokowych. Przeprowadzono także cięcia pielęgnacyjne, których celem było oczyszczenie z posuszu i ponowne uformowanie koron określonych drzew.

Przystąpiono również do prac związanych z renowacją murów oporowych oraz nawierzchni dolnego tarasu zdrojowego. Rozpoczęto ciśnieniowe mycie murów oporowych

kruszywem kamiennym, które stało się bazą do wylewki betonowej (grubość 10 cm) stanowiącej główny element konstrukcyjny korpusu tarasu. Następnie ruszyły związane z ponownym układaniem jego nawierzchni (przy zachowaniu istniejącego wzoru), zarówno z płyt odzyskanych z rozbiórki oraz nowych, które zastąpią te spękane, nienadające się do ponownego użycia.

Główny ciężar robót budowlanych w ramach zadania inwestycyjnego obejmuje jednakże przebudowę alejek parkowych, na których dwie brygady sukcesywnie wymieniają nawierzchnię asfaltową na mineralną. W niektórych fragmentach parku koniecznym okazało się zastosowanie drenażu w celu odpro-

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

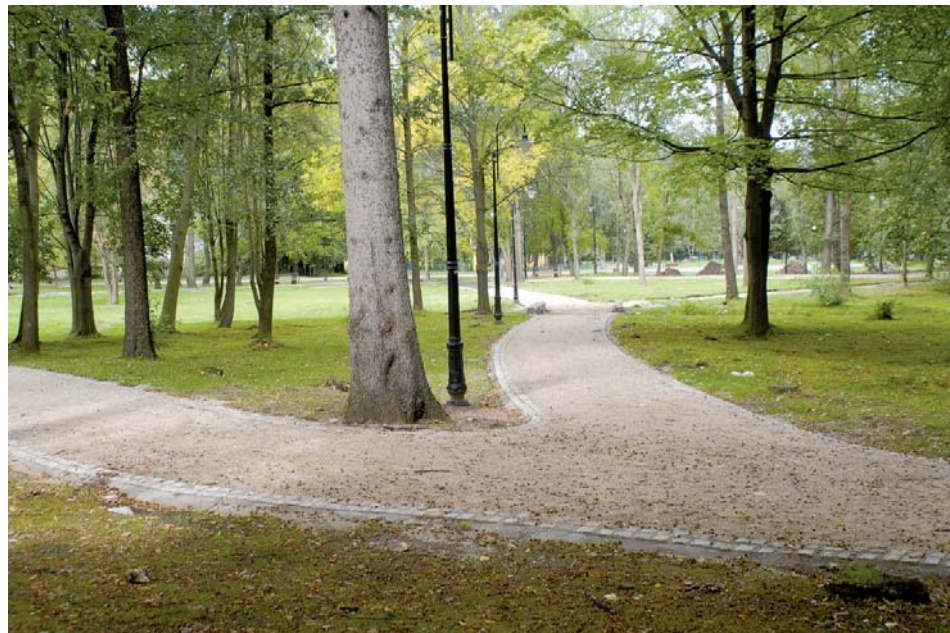
DOLNY ŚLĄSK

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Fundusze Europejskie – dla rozwoju Dolnego Śląska

Projekt współfinansowany przez **Unię Europejską** ze środków **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** w ramach Priorytetu 6 - **Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska** („Turystyka i Kultura”), Działanie 6.1 **Turystyka uzdrowiskowa**. Całkowita wartość Projektu wynosi **5.225.307,93 zł** w tym dofinansowanie z **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** – **3.354.976,21 zł**

U góry - żwirowe alejki w dolnym parku (oby nie podzieliły losu ścieżek poniżej kościoła, z których po każdej ulewie nawierzchnia spływa na ul. Zdrojową). U dołu - chyba nigdy nie było w Świeradowie tylu ławek, co obecnie.

wadzenia z ciągów pieszych wysiąków wód gruntowych.

Ustawiane są też nowe ławki i kosze na śmieci, a po zakończeniu prac budowlanych (początek października) rozpocznie się po-

rządkowanie terenu, nasadzenie drzew i krzewów oraz urządzenie trawników w miejscach po prowadzonych robotach.

Mariusz Pysz

Już po raz 11. Park Hotel gościł artystów, którzy od 7 do 13 sierpnia na przemian tworzyli i chodzili po górach, szukając tam natchnienia dla swych dzieł. Efekt ich pracy mogliśmy podziwiać na wernisażu, który tradycyjnie połączony był z finałowym koncertem Euroorkestr.

Halina Pokorska, która jest komisarzem pleneru od samego początku, podkreśla, iż wszystko się zmienia wokół, ale jedno jest niezmiennie: cudowna atmosfera, którą stwarzają państwo Barbara i Wiesław Buczyńscy. - *Świetnie nam się pracuje, a przecież my, artyści, z definicji jesteśmy bałaganiarzami, to trochę trudno nam się było znaleźć z tym naszym bałaganiarstwem w sterylnych warunkach w Hotelu, w dodatku rozpieszczani przez gospodarzy.*

Góry jak malowane

Z lewej - uczestnicy pleneru podczas wernisażu, powyżej, obok i u dołu - prace oddające ducha izerskiej rzeczywistości.

Choć wielu artystów nie mogło z różnych powodów przybyć do Świeradowa, na wernisażu udało się zgromadzić znacznie więcej prac niż w poprzednich latach, co świadczy i o pracowitości plastyków, i o spływającym natchnieniu.

Debiutująca na plenerze Joanna Mieszko-Nita z Trzcianka-Zdroju jest z zawodu rzeźbiarką, więc sobie głównie szkicowała, a za rok pani Barbara obiecała jej załatwić kawałek piaskowca i - jak mówi - będzie sobie ryla.

Inny debiutant, szczecinianin Leszek Żebrowski, autor plakatu reklamującego plener (aż dziw - to pierwszy plakat w dziejach imprezy), wiele spacerował po górach, urzekło go świeże powietrze i leniwy tryb życia, a całkowitym przebojem była dlań wizyta na Zamku Czocho. I wszyscy chcą być tu za rok.

46. KONKURS MUZYKÓW KAMERALISTÓW WOJSKA POLSKIEGO "ŚWIERADÓW-ZDRÓJ 2011"

46. KONZERTWETTSTREIT der KAMMERMUSIKGRUPPEN der POLNISCHEN ARMEE "ŚWIERADÓW-ZDRÓJ 2011"

Organizatorzy:
Departament Wychowania i Promocji Obronności MON
Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych
Dowództwo Śląskiego Okręgu Wojskowego
Urząd Miasta Świeradów-Zdrój
Uzdrowisko "Czerniawa - Zdrój" sp. z o. o.

Program Konkursu

22 września - czwartek 11.00 - 13.00 - I KONCERT KONKURSOWY Solistów i Zespołów Kameralnych
19.00 - 20.00 - II KONCERT KONKURSOWY Solistów i Zespołów Kameralnych

23 września - piątek 11.00 - 13.00 - III KONCERT KONKURSOWY Solistów i Zespołów Kameralnych
19.00 - 21.00 - KONCERT GALOWY 46 KONKURSU
MUZYKÓW KAMERALISTÓW WOJSKA POLSKIEGO

Veranstaltungsprogramm

22 September - Freitag 11.00 - 13.00 Uhr - 1 KONZERTWETTSTREIT der Kammermusikgruppen
19.00 - 20.00 Uhr - 2 KONZERTWETTSTREIT der Kammermusikgruppen

23 September - Samstag 11.00 - 13.00 Uhr - 3 KONZERTWETTSTREIT der Kammermusikgruppen
19.00 - 21.00 Uhr - GALAKONZERT zum 46 WETTSTREIT
der SOLISTEN und KAMMERMUSIKENSEMBLES

WSZYSTKIE KONCERTY ODBYWAJĄ SIĘ W KAWIARNI "ZDROJOWA"
DOMU ZDROJOWEGO W ŚWIERADOWIE-ZDROJU
Alle Konzerte finden in Cafe "Zdrojowa" in Świeradów-Zdrój Statt.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY !!!

Wir laden Sie hermit herzlich zu dieser Veranstaltung ein.

WSTĘP BEZPŁATNY - Eintritt frei

APEL OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W ŚWIERADOWIE-ZDROJU

Drodzy Mieszkańcy!

Strażacy ochotnicy od pokoleń pełnią bezinteresowną służbę w ochronie zdrowia, życia, mienia, środowiska, kultury i tradycji naszego miasta. Kierują się najszlachetniejszymi ideami w służeniu dobru drugiego człowieka, bezinteresownym odruchem serca, niosą pomoc we wszelkich zagrożeniach, a pokonanie ich wymaga coraz wyższych umiejętności ochotników OSP oraz wyposażenia naszej jednostki w nowoczesny i specjalistyczny sprzęt ratowniczy, którego, niestety, nam brakuje.

Dlatego APELUJEM i PROSIMY:

- przedsiębiorców,
- społeczeństwo,
- sympatyków i przyjaciół OSP,
- wszystkich tych, którym pomogliśmy w przeszłości oraz przyszłości będziemy pomagać ratować zdrowie, życie i mienie -

o PRZEKAZANIE darowizny na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Świeradowie-Zdroju.

Szanowni Państwo mogą nas wesprzeć! Zgodnie z art. 18 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r., nr 54, poz. 654 ze zmianami) podstawę opodatkowania, z zastrzeżeniem art. 21 i 22, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 7 albo w art. 7a ust. 1, po odliczeniu darowizny przekazanych na cele określone w art. 4 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacjom, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, realizującym te cele — łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10 proc. dochodu darczyńcy.

Dzięki Państwu przekazane środki wykorzystane zostaną na następujące cele:

- ➡ podwyższenie remizy OSP położonej w Świeradowie-Zdroju przy ulicy Wyszyńskiego, by samochód marki SCANIA stał w ogrzewanym garażu i mógł być wykorzystywany do działań ratowniczo-gaśniczych przez cały rok;
- ➡ zakup środków ochrony osobistej, pianotwórczych oraz niezbędny sprzęt specjalistyczny.

Pamiętajmy, że im lepiej wyposażona jednostka OSP, tym szybsza i efektywniejsza w ratowaniu życia i mienia naszych mieszkańców i gości. Pomóżmy wspólnej sprawie!

Wszelkie datki prosimy wpłacać na rachunek bankowy OSP w Świeradowie-Zdroju, Bank Zachodni WBK I O/Świeradów-Zdrój -

nr 36 1090 1997 0000 0005 2802 3314

Liczymy na Państwa wsparcie.

*Członkowie Zarządu
oraz strażacy ochotnicy OSP
w Świeradowie-Zdroju*

STOP UZALEŻNIENIOM, STOP PRZEMOCY!

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych informuje, że w Urzędzie Miasta przy ul. 11 Listopada 35, pok. nr 24a (II p.), w poniedziałki od 16⁰⁰ do 19⁰⁰ oraz w piątki 17⁰⁰ do 19⁰⁰ czynny jest Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla uzależnionych od alkoholu i narkotyków, jak też dla osób z rodzin, gdzie nadużywany jest alkohol i narkotyki, dla osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.

Tel. 75 78 17 668 - w dniach i godzinach konsultacji. Rozmowy indywidualne w poniedziałki w godz. 16⁰⁰-17⁰⁰.

Przy Punkcie powstała też Grupa Wsparcia, w której - w związku z koniecznością rozdzielania zajęć - osoby uzależnione spotykają się będą w poniedziałki w godz. 17⁰⁰-19⁰⁰, a osoby współuzależnione - w piątki od godz 16⁰⁰ do 19⁰⁰.

GW pozwoli odpowiedzieć na pytania: co to jest uzależnienie? na czym polega współuzależnienie? jak motywować osobę uzależnioną do podjęcia leczenia? itp.

DZIEŃ INTEGRACJI

Korzystając z zaproszenia właścicieli DW „Nad Strumykiem”, 48 członków „Świeradowskich Orłów” i Szkółki Rowerowej „Szprycha” wraz z opiekunami zorganizowało 12 sierpnia **Dzień Integracji Polsko-Czeczeńskiej**.

41-osobowa grupa uchodźców z Czeczenii pod opieką 4 wychowawców i 3 gruzińskich wolontariuszy przebywających u nas na koloniach nie tylko wypoczywała i poznawała uroki Gór i Pogórza Izerskiego, ale także realizowała projekt „Wspólny dom – Polska. Integracja azylantów, cudzoziemców ze statusem i ochroną uzupełniającą poprzez pomoc socjalną, psychologiczną, edukacyjną i prawną”.

Dzień Integracji zaczął się od wspólnej wycieczki na Zajęcznik ścieżką dydaktyczną

Poobiednia część dnia rozpoczęła się na boiskach szkolnych towarzyskim meczem w piłkę nożną. Licznie zgromadzona publiczność, która o meczu dowiedziała się pocztą pantoflową, dopingowała drużyny starające się zdobyć upragnionego gola. Skuteczniejszy okazał się świeradowski zespół, który wygrał 6:1.

Kontynuacją Dnia Integracji był godzinny spacer do leśnego punktu turystycznego koło DW „Czeszka”, gdzie zorganizowano ognisko połączone z pieczeniem kiełbasek, rozmowami i wspólnymi zabawami, które przerywał czasami intensywnie padający deszcz.

Szkoda, że spotkanie skończyło się tak szybko i mimo starań nie udało się nam nauczyć wszystkich imion naszych czeczeńskich

Nadleśnictwa „Świeradów” dzięki czemu w łatwy i przystępny sposób uczestnicy poznali florę i faunę Gór Izerskich. Podczas odpoczynku „Orły” zorganizowały naukę piosenek i zabaw integracyjnych, jednak do udziału w nich trudno było przekonać naszych przyjaciół, którzy chętniej stali z boku i obserwowali niż bawili się poprzez ruch i piosenkę. Znacznie większe zainteresowanie wzbudziła wśród nich wspinaczka na znajdującą się poniżej szczytu skałkę Iglicę.

kolegów. Większość z nich mówi doskonale po polsku i uczy się w polskich szkołach, ale sercem jest związana ze swoją ojczyzną, którą z powodu wojennej zawieruchy musieli opuścić.

Wakacyjne spotkanie z czeczeńską młodzieżą pozwoliło nie tylko zawrzeć nowe znajomości i poznać bliżej odmienną kulturę, zwyczaję, wierzenia, ale także nauczyć nas tolerancji względem odmiennych zachowań. A „Świeradowskie Orły” udowodniły, że nawet na wakacjach można na nie liczyć. (TF)

SCHNEIDER NIERUCHOMOŚCI ŚWIERADOWSKIE Świeradów, ul. Zakopiańska 8, tel. 075 78 16 359, 0603 766 496, 0603 766 936

**Poleca domy, działki, mieszkania, pensjonaty w Świeradowie i okolicach
DUŻY WYBÓR DOMÓW WIEJSKICH 20 KM OD ŚWIERADOWA. PRZYJMUJEMY
DO SPRZEDAŻY: MIESZKANIA, DOMY, DZIAŁKI, OBIEKTY UŻYTKOWE.
WYBRANE OFERTY (WIĘCEJ W BIURZE):**

1. Świeradów – kawalerka 33,5 m² spółdzielcze własnościowe 68.000 zł
2. Świeradów – mieszkanie w bloku, osobne wejście, 68 m², niski parter, przejściowe, 92.000 zł
3. Świeradów – mieszkanie na os. Korczaka, 44,6 m², dwa pokoje, 115.000 zł
4. Świeradów – piętro domu przy ul. Cmentarnej, 69 m², do remontu, 135.000 zł
5. Świeradów – mieszkanie w bloku, 55 m², trzy pokoje, zadbane, 199.000 zł
6. Świeradów – dom do remontu, 220 m², położony wysoko pod lasem, 305.000 zł
7. Świeradów – ul. Bronka Czecha, parter domu, 105 m², 410.000 zł
8. Świeradów – stary dom, ul. Osiedlowa, działka 1,5 ha, 350.000 zł
9. Świeradów – nowy dom, 150 m², działka 2.348 m², okolice „Malachitu”, 650.000 zł
10. Świeradów – ul. Batorego, działka 2.500 m², pod usługi turystyczne, do 5 kondygn., 530.000 zł
11. Świeradów – działka, 3.630 m², 150 m od gondoli, pod usługi turystyczne, do IV kondygnacji
12. Świeradów – ul. Sienkiewicza, 2,38 ha, pod turystykę i zabudowę wielorodzinną, IV kondygnacje
13. Świeradów – ul. Piastowska, 7.651 m², pod usługi turystyczne, pełne uzbrojenie, IV kondygnacje
14. Świeradów – ul. Gołębia, działka 3.100 m², piękne widoki, 86.000 zł
15. Świeradów – okolice ul. Wiśniowej, działka 640 m², pod zabudowę jednorodzinną, 120.000 zł
16. Świeradów – dwa lokale handlowe w centrum do wynajęcia, 65 m² i 120 m²
17. Świeradów – w ofercie nowe pensjonaty z restauracjami na sprzedaż
18. Czerniawa – mieszkanie na II piętrze, 78 m², c.o. - piec w łazience, 135.000 zł
19. Czerniawa – mieszkanie, 92 m², I piętro, 3 pokoje, wyremontowane, 155.000 zł
20. Czerniawa – nowy dom, 350 m², z możliwością pokoi pod wynajem, działka 1,2 ha
21. Czerniawa – mały dom do remontu, działka 396 m² + 1.356 m², 110.000 zł
22. Czerniawa – działka budowlana po 1.500 m², po 49.500 zł
23. Czerniawa – działki z dużymi ruinami, ul. Sanatoryjna, 3.552 m², 200.000 zł
24. Czerniawa – dom do remontu, działka 8.000 m², 245.000 zł
25. Czerniawa – ul. Młyńska, działka budowlana, 2.379 m², 60.000 zł
26. Czerniawa – działka 4.563 m², ul. Główna, zabudowa do 3 kondygnacji, 250.000 zł
27. Orłowice – mieszkanie do remontu, 42 m², 65.000 zł
28. Pobiedna – mieszkanie 63 m², parter, 150 m od granic Świeradowa, 93.000 zł
29. Pobiedna – działka budowlana, 1.170 m², piękne miejsce, widok na góry, 37.000 zł
30. Pobiedna – działka budowlana na południowym stoku, 1.700 m², 47.000 zł
31. Pobiedna – działka budowlana przy asfalcie koło teatru „Klinika Lalek”, 4.700 m², 39.000 zł
32. Wolimierz – działka budowlana, 2.000 m², przy asfalcie koło Alchemika, 38.000 zł
33. Wolimierz – nowy prosperujący pensjonat, 500 m², działka 7.000 m²
34. Mładz – działka 1.336 m², przy asfalcie, 33.400 zł
35. Giebułtów – Augustów – działka 5.500 m² pod zabudowę, 12 km od Świeradowa, 33.000 zł
36. Mirsk – mieszkanie, 54 m², trzy pokoje w bloku, II piętro, 100.000 zł
37. Mirsk – mieszkanie, 60 m², dwa pokoje, II piętro plus lokal na parterze obok rynku, 85.000 zł
38. Mroczkowice – działka 1.200 m², wydane warunki zabudowy, woda i kanalizacja, 36.000 zł
39. Wola Augustowska – blisko Świeradowa, 0,5 ha, rozpoczęta budowa, studnia głębinowa, 95.000 zł
40. Wieś nad Zalewem Złotnickim, 20 km od Świeradowa – działka budowlana 3.795 m², 25.000 zł

www.schneider.pl

Szkółka rowerowa 2011

Od 12 do 14 sierpnia w Szklarskiej Porębie odbywał się rowerowy Bike Festival, na który złożyły się zawody w takich konkurencjach jak: downhill (ekstremalny zjazd rowerem na czas), dirt town (jazda po torze i wykonywanie różnych tricków na kilkumetrowej wysokości hopkach), trial (przejazd przez wysokie przeszkody z jak najmniejszą liczbą podparć nogami) oraz maraton.

Dzięki naszemu skateparkowi coraz większą popularnością wśród dzieci cieszy się freestyle, więc w sobotę pojechaliśmy bussem podziwiać tricki najlepszych polskich zawodników. Pogoda nie była sprzyjająca, gdyż co chwilę padało, udało nam się jednak zobaczyć zawody trialowe, zebrać trochę gadżetów na pamiątkę i zapisać na niedzielne zawody w maratonie MTB.

W niedzielę rano pojechaliśmy do Szklarskiej już z rowerami, żeby wziąć udział w zawodach, które odbywały się na trasie dookoła jeziora znajdującego się pod Szrenicą. Pętla miała kilkaset metrów długości i była pokonywana raz, dwa lub trzy razy, w zależności od wieku uczestników.

W zawodach wzięła udział ponad 100 dzieci z Polski i Czech, a ja z radością mogę się pochwalić, że zaliczyliśmy jedno zwycięstwo, jedno trzecie miejsce, a reszta dzieci również spisała się bardzo dobrze i mimo upadków i pecha ukończyły swoje przejazdy w pierwszej 10.

Wyniki zawodów - kategoria 7-8 lat:

III - Kacper Mendrak, IV - Olek Hryńko (Marcel Szczekulski i Ewelina Prusewicz zaliczyli upadki).

Kategoria 9-11 lat:

I - Daniel Olkowski, IV - Patryk Olkowski, VII - Dawid Jurczak, VIII - Kacper Reimann.

Wszyscy uczestnicy dostali pamiątkowe medale, a Daniel i Kacper również puchary, dyplomy i kaski rowerowe.

O kondycji dzieci niech świadczy jeszcze fakt, że ze Ski Areny wracaliśmy na rowerach (ponad 20 km).

Podsumowanie szkółki rowerowej zamieścimy w następnym numerze.

Tomasz Mitkiewicz

PS. W lipcu w Świeradowie odbyły się zawody MTB Enduro Trophy w których wzięło udział ok 100 zawodników. Impreza była bardzo widowiskowa, pełna karkołomnych zjazdów, upadków, słowem - adrenalina. Niestety, żadnych informacji ani reklamy o tym wydarzeniu nie było, a szkoda, wszak jesteśmy uzdrowiskiem i trochę promocji i informacji o tego typu zawodach przynajmniej zwiększyłoby frekwencję wśród potencjalnych obserwatorów.

U góry od lewej: Kacper Mandrak, Aleksander Hryńko, Marcel Szczekulski, Ewelina Prusewicz, Daniel Olkowski, Patryk Olkowski, Kacper Reimann i Dawid Jurczak. Obok na najwyższym stopniu D. Olkowski, zwycięzca w kategorii 9-11 lat.

Królewska gra

U góry uczestnicy Spotkań, u dołu Dorota Marek-Miakienko wręcza Puchar Burmistrza Dariuszowi Rymaszewskiemu.

Od 26 do 28 sierpnia już po raz dziesiąty odbywały się w Świeradowie Międzynarodowe Spotkania Szachowe Dzieci Młodzieży EUROREGIONU NYSA, organizowane tradycyjnie przez Urząd Miasta i Uzdrowisko, a których animatorem od początku istnienia imprezy jest Romuald Kuśnierz.

W licznych turniejach wystartowało ogółem 35 zawodników, w tym - po latach posuchy - jeden świeradowianin, Dariusz Rymaszewski, który w dodatku wygrał XXXI (ex equo z Wojciechem Kmiecikiem) Międzynarodowy Błyskawiczny Turniej Szachowy o Puchar Burmistrza Miasta pokonując 29 rywali (trzecia była Emilia Kmiecik).

Na otwarcie zawodów rozegrano drużynowy turniej o puchar Sobiesława Zasady, który zapewne stanie w gablocie klubu BKS Bolesławiec, jako że tamtejsi szachiści okazali się najlepsi (Pola Juchaniuk, Oliwia Sas, Maria Koplicz, Jacek Malinowski). Drugie miejsce zajęła pierwsza drużyna Debiutu Przedwojów, a trzecie - drugi zespół z tej miejscowości.

Międzynarodowy turniej dla dzieci i młodzieży do 20 lat wygrał Fabian Świąs przed

Przemysławem Gołuchem (obaj z Debiutu) i Marcelem Sasem (BKS).

X Międzynarodowy Błyskawiczny Turniej Szachowy o Puchar Prezesa Uzdrowiska „Świeradów-Czerniawa” wygrała Emilia Kmiecik (Debiut). Drugie miejsce ex equo zajęli Wojciech Kmiecik (Debiut) i Waldemar Maciejewski (Piechowice).

Zawody sędziował Stanisław Zygarowicz.

*Tekst Adam Karolczuk
Zdjęcia Wiesław Biernat*

SCHEINER NIERUCHOMOŚCI ŚWIERADOWSKIE

SNS 1065 - Świeradów. Niewielki ośrodek wczasowy na 21 miejsc z lat 80. 8 pokoi z umywalkami, 4 łazienki, kuchnia, świetlica, sauna i pomieszczenia gospodarcze. Działka 1.105 m², możliwość rozbudowy (w planie teren pod usługi turystyczne i zabudowę mieszkaniową). Cena 490.000 zł + VAT. PROWIZJĘ POKRYWA SPRZEDAJĄCY!

SNS 1398 - Świeradów. Piętro domu 90 m², wysoko położone na granicy lasu, z panoramą na całe miasto. Obok wyciąg orczykowy. Mieszkanie po remoncie, salon 34 m². Cena 295.000 zł.

SNS 609 - Świeradów, ul. Chrobrego. Działka budowlana na stoku. 11.678 m² - możliwość podziału. 230.000 zł.

SNS 1031 - Prosperujący nowoczesny budynek hotelowy z restauracją na 80 osób. Centrum miasta przy głównej drodze. Powierzchnia budynku - 1.290 m². Działka - 7.650 m².

Czynniki wychowawcze a kształtowanie się osobowości dziecka

Naturalnym środowiskiem życia dzieci i młodzieży jest rodzina, która oddziałuje na nie socjalizująco, stwarzając warunki sprzyjające rozwojowi. Niezależnie od tego, jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii – w każdym przypadku kształtuje osobowość, postawę społeczną, przyczyniając się pozytywnie bądź negatywnie do przyszłych losów dziecka. Aby dobrze funkcjonować pod względem wychowawczym, rodzina powinna być pełna, tzn. składająca się z obojga rodziców i rodzeństwa. Nie zawsze jest to możliwe, ważnym jest wówczas, aby ojciec i matka, oboje starali się uczestniczyć w życiu dziecka. W niektórych sytuacjach losowych brak jednego z rodziców, również jedynactwo wyrównane jest czynnikami takimi jak: dobra atmosfera, serdeczny stosunek do dziecka, właściwe oddziaływanie wychowawcze.

Pod względem wychowawczym szczególnie ważny dla rozwoju i wychowania dziecka jest stosunek emocjonalny rodziców do dziecka, jak również stopień kontroli zachowań.

Emocjonalny stosunek wyrażany jest poprzez zachowanie się rodzica wobec dziecka i ma ogromne znaczenie dla kształtowania się jego prawidłowej osobowości. O skuteczności oddziaływań wychowawczych powinna decydować jakość związku emocjonalnego z dzieckiem, który rodzice myślą z zestawem własnych metod wychowawczych. Jedną z istotnych postaw rodzicielskich wywierających głęboki wpływ na dziecko jest miłość, która powinna być wyrażana w każdym słowie, w każdej czynności, w każdym geście kierowanym wobec dziecka. Rodzic powinien dostarczać dziecku doświadczeń koniecznych do jego właściwego rozwoju poprzez informowanie go o tym, co myśli i czuje, poprzez obdarzanie go uwagą, zainteresowaniem się jego potrzebami.

Postępowanie rodzica, który okazuje swo-

je uczucia dziecku, np. przytula, wyraża zadowolenie z kontaktów (jestem zadowolony, że cię mam), ujawnia, że interesują go sprawy i problemy dziecka, wywołuje u dziecka reakcję w postaci specyficznego zachowania, które charakteryzuje się prawidłowymi symptomami, dając mu poczucie bezpieczeństwa.

Pozytywny stosunek emocjonalny rodziców do dziecka przejawia się także w okazywaniu cierpliwości, gotowości zajmowania się nim, tłumaczeniu, objaśnianiu, łatwością nawiązywania z nim kontaktu. Nadmienić należy, że rodzice często popełniają znaczące błędy wychowawcze w postaci bezwarunkowej akceptacji, postawie nadmiernie opiekuńczej lub chroniącej. Są to skrajne przypadki postaw rodziców wobec dziecka. Sytuacja, w której rodzice kochają dziecko, ale nie potrafią lub z jakiś przyczyn nie okazują uczuć, powoduje wysyłanie sprzecznych komunikatów, które dziecko odbiera, że jest nieakceptowane, niekochane i nieważne. Sytuacja ta powoduje, że zachowania dziecka w postaci wzbudzania zainteresowania nim nie zawsze będą zrozumiałe dla rodziców. W skrajnych przypadkach okazywanie przez rodziców obojętności, wręcz odrzucanie dziecka, zepchnięcie na margines rodziny, traktowanie opieki jako przykrego obowiązku doprowadza do powstania niebezpiecznych zaburzeń w rozwoju dziecka. Z czasem dziecko nie akceptując dyskomfortowej dla niego sytuacji usiłuje walczyć o swoją pozycję, zwracając na siebie uwagę złym zachowaniem, nie akceptowanym przez rodziców, również przez otoczenie. Zaczynają się wówczas problemy w szkole, konflikty z rówieśnikami, krnąbrność wobec nauczyciela. Wynika stąd, jak wielka jest potrzeba przywiązania i doznawania uczuć ze strony rodziców.

Na temat stopnia kontroli zachowań napiszę w następnym artykule.

Danuta Erling
danusiaerling@yahoo.pl

Rübezahl

Wir wandern still in grüner Einsamkeit,
Das Herz beengt von allzu ruh'gem Schweigen
Da stockt der Fuss! -

- Was hockt dort bö's' beiseit?

Was lauert unter dunklen Fichtenzweigen?

Ein Riesenleib, darauf ein Klotz'ges Haupt,
Rostfarbner Bart, ein Mantel, schwarz

und schwer:

„Was ist's, dass ihr mir frech die Ruhe raubt?
Du Erdgewürm, was treibt Dich zu mir her?“

„Herr Rübezahl, sie gnädig uns und gut.
Wir haben stets Dir Treu und Lieb bewahrt.

Nimm uns in Deiner Berge Friedenshut,

Wir fliehen gleich Dir der Menschen

schnöde Art!“

Da lacht Freund Rübezahl in seinem Bart“

„Ich kenn Euch längst, wollt Euch

nur etwas necken“

Bleibt treu euch selbst, der Heimat, Väterart,

Dann braucht ihr euch vor mir nie

zu erschrecken.

Liczyrzepa

Wędrujemy w ciszy, wtuleni w samotności zielenie,

Serca nasze ściska gór głębokie milczenie.

Wtem potykamy się o coś, a nie spuszcza

ze ścieżki oczu.

Cóż to za dziwne lichy czai się na uboczu?

Co się skrywa w cieniu świerkowych gałązek?

Nagle przez chmury przebija się jasne słońce

i oto wylania się z mroku olbrzym z toporną głową,

w ciężkim czarnym płaszczu. Potrząsa rdzawą brodą:

„Cóż takiego się dzieje, że zakłócanie mój spokój?

Co was do mnie sprowadza, wy marne, ludzkie istoty?“

Dobry Duchu tych gór, nie czyni nam nic złego!

Zaraz zejdziemy Ci z oczy, łaskawy Liczyrzepo,

Jednak wcześniej wysłuchaj, o co prosi wierne Ci plemię:

Weź nas pod swą opiekę, tak jak tę bujną ziemię.

Tylko o to dziś prosi lud Ci zawsze posłuszny...

Spojrzał Karkonosz przyjaźnie, na twarzy

pojawił się uśmiech,

cichy poszum drzew spłynął od prastarych zboczy.

„Nie bójcie się mego gniewu, chciałem się

tylko podroczyć.

Znam was od dawien dawna, wiem, jacy jesteście.

Zapamiętajcie więc dobrze to, co teraz wam rzeknę:

Oto wasza ojcowizna – szanujcie tę ziemię piękną,

A nie będziecie musieli odczuwać strachu przede mną“.

Wiersz pt. „Rübezahl“ Gerharda Prussiga (prawdopodobnie z 1924 roku) przetłumaczyła Judyta Markowska, a na podstawie tego filologicznego tłumaczenia Grażyna Kasprzak zinterpretowała wiersz w autorski sposób, nadając mu swoiste brzmienie i rytm, by był bardziej zrozumiały dla polskiego czytelnika.

Litografia Liczyrzepy pochodzi ze strony
www.musaeus.we.th.schule.de/schulverein/
schulverein/ruebe.htm

Gotuj z Przystupą

Mało który z naszych Czytelników, zwłaszcza młodych, nie zaliczył wizyty w multikinie i nie maczał zakupionego nachos w którymś z licznych oferowanych sosów: czosnkowym, koperkowym, musztardowym czy w salsie. Niewielu jednak wie, że te sosy to właśnie dipy. Jest ich kilkaset rodzajów, właściwie każdy może stworzyć swój własny smak, jako że w tej dziedzinie nie ma żadnych granic.

Dipy najlepiej smakują do poszczególnych dań grillowych i surowych warzyw. Miło jest zorganizować przyjęcie, podać mnóstwo warzyw (marchew w słupki, brokuł różę, seler naciowy) i ustawić na stole kilka dipów do wyboru, by goście mogli sobie maczać i chrupać.

Ale na początek kilka słów o tym, czym jest dip. To kompozycja różnych dodatków z udziałem jogurtu naturalnego, majonezu, śmietany, a nawet koncentratu pomidorowego, do których dodajemy warzywa, przyprawy, a także ryby (łosos, tuńczyk).

Kończący się z wolna sezon grillowy pożegnajmy dipem czosnkowym do piersi z kurczaka.

Składniki: filet z kurczaka, olej słonecznikowy,

czosnek, koper świeży, papryka słodka mielona, sól i pieprz, majonez i oczywiście jogurt.

Filet marynujemy w oleju, soli i pieprzu przez około półtorej godziny. Przed wrzuceniem mięsa na ruszt, oprószamy go delikatnie czerwoną słodką papryką i pieczemy ok. 4-5 minut z każdej strony.

Obieramy główkę czosnku, siekamy ją bardzo drobno, rozcieramy z solą, wrzucamy do miski, dodajemy posiekany koper, majonez i jogurt, po czym wszystko doprawiamy solą i pieprzem. W tak przyrządzonym dipie maczamy pierś pokrojoną w paski.

Skoro już wywołaliśmy multikino, spróbujmy zmierzyć się z salsą (oczywiście, nie chodzi o taniec).

Składniki: puszka pomidorów bez skórki, papryka słodka czerwona, papryka jalapeno (bardzo ostra, więc ostrożnie z nią), cebula czerwona, seler naciowy, sól i pieprz, odrobina cukru.

Pomidory miksujemy w misce, drobno siekamy cebulę, seler naciowy, czerwoną paprykę i ostrą papryczkę. Wszystko doprawiamy do smaku i dip jest gotowy do degustacji. Najlepiej smakuje z nachosem, który kupujemy w sklepie, bądź z gotową tortillą, którą smaży my w głębokim oleju.

By załagodzić nieco sytuację, na przeciwnym do salsy biegunie mamy dip ziołowo-twarogowy.

Składniki: tłusty biały twaróg (20 dag), kwaśna śmietana (100 ml), majonez, szczypiorek, natka pietruszki i kopru, sól, pieprz.

Do miski wrzucamy twaróg, dodajemy śmietanę i majonez, wszystko blendujemy, szczypiorek i obie natki siekamy na drobno, dodajemy sól i pieprz i dip jest gotowy. Najlepiej smakuje z selerem naciowym, surową marchewką, z brokułem lub surowym kalaflorem.

Do dipu tuńczykowego potrzebujemy puszkę tuńczyka w oleju (nie w sosie wła-

snym), majonez, natkę pietruszki, jogurt naturalny, sól i pieprz oraz szczyptę kolendry.

Tuńczyka odlewamy z oleju, wrzucamy do miski, dodajemy majonez i jogurt i blendujemy. Dokładamy posiekaną natkę, kolendrę, sól i pieprz do smaku, a tak przygotowany dip najbardziej polecałbym do świeżej francuskiej bagietki, którą w Świeradowie zastępujemy chrupiącym rogiem z piekarni „Górskiej”.

Dip słodko-kwaśny.

Składniki: dżem brzoskwiniowy (!), keczup łagodny lub pikantny, majonez, przyprawa curry, sól i pieprz.

Dżem wykładamy do miski, mieszamy z keczupem, dodajemy 2 łyżki majonezu, wszystko doprawiamy curry, solą i pieprzem i trzepiemy wszystko różgą, a gotowy dip najbardziej smakuje z pieczonymi skrzydełkami z kurczaka.

Lekcję zakończmy sławnym guacamole, czyli dipem z avocado, rodem z kuchni Azteków.

Składniki: dość miękkie avocado (1 szt.), cebula czerwona, pomidor, papryka jalapeno (lub inna z odmian chili), świeża limonka i sól do smaku.

Avocado obieramy ze skórki, wyciągamy pestkę, wrzucamy do miski, skrapiamy limonką, wszystko blendujemy, dodajemy drobno posiekaną cebulę czerwoną, papryczkę i pomidor (ze skórką) w kostkę. Wszystko doprawiamy solą i podajemy na stół do tortilli z warzywami lub z warzywami i kurczakiem.

Za miesiąc opowiem trochę o kuchni francuskiej, która znamy raczej tylko ze słyszenia i ewentualnie z filmów.

Bajdy izerskie

Narzeczeński Kamień

Opracowała Patrycja Ościak
patrycja.osciak@o2.pl

Wiek XVII i XVIII to na Śląsku okres kontrreformacji i wojen religijnych, z których najokrutniejsze żniwo zebrała wojna trzydziestoletnia (1618-1648). „Miłościwie” panujący tutaj cesarz Austrii niemal siłą zmuszał wyznawców wiary ewangelicko-augsburskiej do zmiany religii na rzymsko-katolicką. Nie bez znaczenia był fakt, że to właśnie papież koronował cesarzy, czyli posiadali oni najwyższą władzę świecką, prosto z rąk rzymskiego przedstawiciela Boga na Ziemi. W roku 1709 podczas zawierania pokoju w Altranstadt król Szwedzki Karol XII wymusił na cesarzu łaskę wobec protestantów śląskich i mogli oni dzięki temu wybudować sześć Kościołów Łaski. Jeden z nich wybudowano w latach 1709-1718 w Jeleniej Górze, ale wyposażano go do 1730 roku, czyli w czasie, kiedy rozegrała się opisana poniżej historia, był jeszcze nieczynny.

Zanim powstał kościół, protestanci radzili sobie inaczej: modlili się w domach, a do ślubu czy chrztu przemierzali długie kilometry do tak zwanych kościołów granicznych znajdujących się na terenach Saksonii, gdzie władza monarchii austriackiej nie sięgała, a były one przy samej granicy obu państw.

Taki właśnie kościół graniczny funkcjonował w saksońskim wówczas miasteczku Meffersdorf (dzisiaj Pobiedna). Wędrowali doń ewangelicy ze Szklarskiej Poręby, drogą przez Góry Izerskie, nazwaną w późniejszych latach przez niemiecką pisarkę ze Szklarskiej Poręby „Ślubną Drogą”, w pobliżu której znalazł się także Narzeczeński Kamień - symbol wielkiej miłości (na zdjęciu obok).

Gdy ok. 1720 r. cesarz wyraził zgodę, aby protestanci reaktywowali szkoły ewangelickie, do Szklarskiej Poręby sprowadził się z jednego z miast w Brandenburgii nauczyciel i osiedlił wraz ze swoją rodziną w zrujnowanym już bardzo, gdyż wiele lat nieużywanym budynku szkoły. Dom był piękny i duży, a oprócz przestronnej izby szkolnej mieściła w nim się kuchnia, jadalnia i kilka pokoi sypialnych.

Praca w górskich ostępach była bardzo korzystna finansowo, a dla człowieka, który miał na utrzymaniu prawie dorosłą córkę i dwóch małych synów, bardziej liczyła się do-

bra oferta, niż fakt, że zamieszka w srogim górskim klimacie, gdzie życie płynie dużo wolniej, ale jest o wiele trudniejsze niż w mieście.

Żona zmarła nauczycielowi w połogu 5 lat wcześniej, więc córka matkowała swoim braciom. Wraz z tą rodziną przybył też młody człowiek, którego zadaniem była pomoc w warsztacie, w którym pedagog w czasie wakacji wytwarzał instrumenty i tak utrzymywał rodzinę.

Pierwszy rok do łatwych nie należał. Wszelką gotówkę, i tę przywiezioną, i tę zarobioną na miejscu inwestowali w remont ruiny zwanej szumnie szkołą, przez to nie przygotowali się należycie na nadejście zimy. Nauczyciel nie przejmował się przestrogami, liczył na zimowy zarobek w szkole; wszak zimą dzieci nie pracują w polu, mogą chodzić do szkoły, więc zapasów zimowych nie przygotowywano i można się było skupić na remoncie.

Zima przyszła wcześniej i nie rozpieszczała mieszkańców. Potworzyły się zaspasy, temperatura spadła tak nisko, że w sieni woda w

Rusałka Izerina

Zauważyliście kiedyś, jak my, ludzie, chętnie przenosimy odpowiedzialność za sprawy, których nie da się w ogóle rozwiązać, lub za sprawy wymagające ogromu pracy, na tak zwanych patronów? Przykładowo, za pogodę obarczamy odpowiedzialnością Świętego Piotra, ziemię czeskie ma w opiece Święty Wacław, a żeby obowiązkami nie obciążać tylko świętych, to Karkonosze powierzono Liczyrzepie.

No, więc popatrzmy. Za Góry Izerskie nikt nie odpowiada. Choć „nikt” to też nie jest do końca zgodne z prawdą, bo za Góry Izerskie odpowiedzialnych jest wiele osób. Niektórzy bardzo poważnie traktują swą odpowiedzialność, inni mniej poważnie, ale wszyscy ci ludzie chętnie by część tej swojej odpowiedzialności przekazali komuś innemu. Komuś, kto nie podlega ziemskim prawom i może robić rzeczy, których zwykłym śmiertelnikom robić nie wolno.

Jako że w swoim czasie nazywano nas „nocnikiem Europy”, to święci odpadają, bo aureole by im szybko pordzewiały. Postaci bajkowych jest tu niewiele, bo po bitwie na Białej Górze ponoć wszystkie się wyniosły wraz z wypędzonym właścicielem posiadłości libereckiej i frydlańskiej, Rederem z Rederu, wołając: „Nie zobaczą nas więcej ziemie czeskie, dopóki nie zapanuje ponownie Rederowe plemię!”.

Jedna postać bajkowa jednak tu została. Może dlatego, że dawniej była człowiekiem, więc prawa bajkowe nie są dla niej dogmatem. To rusalka Izerina. Urodziła się gdzieś

na nizinach (jak mówimy po góralsku - na dole), w rodzinie bogatego szlachcica. Ojciec chciał ją zmusić do zamążpójścia bez miłości, a więc dziewczyna spakowała do tobołka klejnoty, które miała otrzymać w posagu, i kierując się w górę rzeki ruszyła w góry. W ten sposób dotarła aż pod górę Bukovec.

Domyślam się, że było to wiosną. Że buki odziane były w zieleń, którą noszą tylko wiosną. Być może zakwitły już pełniki i cała Jizerka mieniła się kolorami złota. I księżniczka, zauroczona tym pięknem, włożyła swoje klejnoty do bazaltowej skały Bukovca, gdyż zrozumiała, że to, na co patrzy, jest cenniejsze niż wszystkie skarby świata. Przyjęła imię rzeki, która ją tu sprowadziła, i została rusalką Izeriną. A jako że przybyła na wiosnę, a wiosna ma magiczną moc, ten skarb ukryty w Bukovcu rozmnożył się i wody gruntowe, myszki, krety, a może nawet wiatr rozniosły go po całych górach.

Ale to było dawno temu. Skarby zabrali tajemniczy Włosi, a góry zmieniły swoje oblicze. Tylko rusalka nadal tu została. Chcąc ją spotkać, trzeba wyruszyć w Góry Izerskie. Z pewnością poznacie, kiedy będzie obok. Przecie to nasza patronka.

Klára Hoffmanová

Od redakcji: Wnet poznamy wizerunek Izeriny, jako że dziś upływa termin nadsyłania prac na konkurs plastyczny zorganizowany przez Region Turystyczny Góry Izerskie. Zwycięskie prace pokażemy w jednym z następnych numerów.

wiadrach zamarzała, mimo iż w izbie szkolnej duży piec buchał ciepłem. Po Nowym Roku nikt, kto nie musiał, nie opuszczał ciepłego domu, dzieci nie pojawiły się w szkole, rodzinie nauczyciela skończyło się jedzenie z Bożego Narodzenia, najmłodsze z dzieci zaczęło chorować, wszyscy myśleli, że pomrą z głodu. Czasem ktoś z sąsiadów przyniósł coś do jedzenia, ale nie za dużo, bo przecież do wiosny daleko...

Umarliby pewnie z głodu, gdyby nie nagle odwilż z początkiem lutego i wraz z nią pojawienie się uczniów w szkole. Trudna to była lekcja pokory, ale ważna - w trudnych chwilach każdy musiał liczyć na siebie. O ile wiosną i jesienią dukaty sypały się do szkolnej szkatuły, o tyle zimą nie było to tak oczywiste. Córka nauczyciela też się dowiedziała, czemu przez całe lato kobiety zbierają w lesie grzyby, jagody i uzupełniają spiżarnię jadłem wszelkiego rodzaju, bo choć huta szkła zarobić dawała, to podczas ciężkiej zimy pieniędzy nikt się nie najadł.

Ciężkie warunki, wspólne troski i mieszkanie w jednym domu sprawiły, że między córką nauczyciela i młodym pracownikiem wykiełkowała prawdziwa miłość. Nie spodobało się to ojcu, który inną partię na zięcia miał już na oku, a nawet był z rodzicami po słowie. Gdy dowiedział się o uczuciach, jakim młodzi się obdarzyli, wypędził młodzieńca z domu nazywając go bałamutem. Szczęśliwie dla młodych ojciec zrozumiał swój błąd i mogli oni bez przeszkód rozpocząć przygotowania do trudnej wędrowki na drugą stronę gór do kościoła. Tym trudniejszej, że miała odbyć się w grudniu, a młodzi, niewychowani w górach, nie wiedzieli, co ich czeka po drodze.

Do Pobiednej wyruszyli tylko we dwoje z

Białej Doliny skoro świt 21 grudnia 1720 r. Mieli przenocować u pastora i następnego dnia ruszyć w drogę powrotną, gdzie wszyscy czekali na nowożeńców z przygotowanym przyjęciem weselnym.

22 grudnia, kiedy minęła godzina trzynasta, a nowożeńców jeszcze nie było (zazwyczaj przybywali do wsi w samo południe), ojciec panny młodej zaczął się martwić. Kiedy minęły następne dwie godziny i zaczynało pomału zmierzchać, ojciec poprosił mężczyzn, aby z pochodniami wyszli młodym naprzeciw. Kiedy dotarli do miejsca dzisiejszego Rozdroża pod Zwaliskiem, wiedzieli już, że musiało stać się coś złego i rozpoczęli poszukiwania. Ktoś dotarł do skałek poniżej rozdroża, gdzie układ jednej z formacji skalnych przypominał zadaszony ganek, i odnalazł młodych - uśmiechniętych, przytulonych do siebie i... zamarzniętych. Nigdy nie dotarli do kościoła, bo gdy ruszyli w drogę, nastąpiła nagle zmiana pogody - jak to w Górach Izerskich - zaczął padać deszcz ze śniegiem, a potem śnieg, oni zdezorientowani zeszli ze szlaku, wreszcie zmęczeni i przemoczeni schronili się pod kamieniem i usnęli tam na wieki.

Skała, która ich schroniła (choć nie ochroniła), nosi nazwę Narzeczeńskiego Kamienia, a szlak w pobliżu nazywa się Ślubną Drogą - tamtędy wszak po-
dążano do ślubu.

Historię tę w połowie minionego wieku zamieściła w powieści o Ślubnej Drodze Margarete Passon-Darge, rodem ze Szklarskiej Poręby.

**KOMPUTEROWE BADANIE SERCA:
NOWA DIAGNOSTYKA - CYFROWE EKG
+ CYFROWA WEKTOKARDIOGRAFIA**

**Z OBRAZEM NACZYŃ
WIENCOWYCH; PULSOKSYMETRIA**
(badanie zawartości tlenu we krwi do określenia
możliwości wysiłków fizycznych w warunkach górskich);
USG (tarczycy, nerki, prostaty, brzuch).

**PROFILAKTYKA ZAWAŁU
I CHOROBY WIENCOWEJ SERCA**

**DR NAUK MED.
JAKUB KWIATKOWSKI**
ŚWIERADÓW-ZDRÓJ,
UL. STRUMYKOWA 8

Przyjmuje: wtorki i piątki
w godz. 9⁰⁰-11⁰⁰ i 17⁰⁰-18⁰⁰
Rejestracja pod nr. tel. 75 78 16 320
w godz. 8⁰⁰-9⁰⁰

TESS-ART

TERESA KWIATKOWSKA

ARTYSTA MALARZ

Mgr sztuki

**Absolwentka Akademii Sztuk
Pięknych Wydziału Malarstwa
i Rzeźby we Wrocławiu**

- ♦ olejne malarstwo sztalugowe
- ♦ abstrakcje figuratywne

tel. 75 78 16 320
galeria autorska
www.tessart.eu

CO JEST GRANE?

Zbliża się koniec wakacji, wnet jesień. Jak zwykle w tym okresie każdego roku następuje w świecie elektronicznej rozrywki okres premier. Uważam, że to znakomita okazja na zwrócenie uwagi rodzicom, jak sprawdzić, w co grają ich pociechy. Niestety, świadomość społeczna w tym zakresie jest bardzo niska, a warto wiedzieć, że w grach częściej niż w telewizji dzieci są narażone na kontakt z treściami nieodpowiednimi do ich wieku. W grach nie da się – jak w TV – pokazywać golizny czy wulgaryzmów po godzinie 23, tu dostęp jest całodobowy. Rodzice zawsze powinni zaglądać dziecku przez ramię, by sprawdzić, co robi na komputerze. Wielokrotnie widzę w domach dzieci zainstalowane na komputerach gry bardzo brutalne, przepelnione seksem bądź zachęcające do korzystania z różnego rodzaju używek. Nawet nasza rodzima produkcja, bardzo mocno reklamowana w mediach – „Wiedźmin 2 - Zabójcy Królów” – ma oznaczenie +18, tak samo zresztą, jak bardzo popularna wśród młodzieży GTA IV (z dodatkami).

Pozwolę sobie w tym miejscu przedstawić jej krótki opis, żeby uzmysłowić rodzicom, o jakich grach mówię:

Fabula koncentruje się wokół Niko Bellica, bohatera, który za namową kuzyna Romana postanowił opuścić Europę Wschodnią i przybyć do Stanów Zjednoczonych. Kuzyn to pierwszy zleceniodawca Bellica, jednak wraz z postępami w rozgrywce nasz podopieczny zapoznaje się z lokalną siatką przestępców, którzy stają się kolejno jego szefami. Miejscem rozgrywki uczyniono wirtualne miasto Liberty City, do złudzenia przypominające Nowy Jork. Wykonując konkretną misję, należy najpierw przebrnąć przez labirynt ulic, aby dotrzeć do ostatecznego celu, zaznaczonego na mapie miasta. Trasę można pokonać pieszo, z pomocą słynnych żółtych taksówek bądź też skradzionym pojazdem, wśród których znajdują się motocykle oraz samochody. Po dotarciu na wyznaczone miejsce niejednokrotnie trzeba zmierzyć się z licznymi oponentami – w tym celu można skorzystać z zaoferowanego arsenału broni (zawierającego m.in. pistolety, różnego rodzaju karabiny, a nawet wyrzutnie rakiet). Misje mają na celu: dostarczenie narkotyków pod wyznaczony adres, napad na bank, morderstwa na zlecenie, zabójstwo przyjaciela, doprowadzenie do zamknięcia klubu ze striptizem, zepchnięcie z dachu niewygodnego prawnika czy pozyskanie kompromitujących zdjęć komisarza policji.

Aby ułatwić rodzicom kontrolę treści, w 2003 r. powstał rating gier PEGI. Polscy wydawcy dołączyli do niego w roku 2009 i teraz na każdym pudełku z grą muszą zgodnie z prawem określić grupę wiekową i występujące w grze zagrożenia. Teraz są to zabiegi czysto informacyjne, ale już od początku 2012 r. gry mają być sprzedawane tak jak alkohol czy wyroby tytoniowe – bez dowodu nie będzie można kupić tych przeznaczonych dla osób pełnoletnich.

Co to są klasyfikacje gier?

Ratingi wiekowe to systemy zapewniające, że utwory rozrywkowe (filmy, nagrania wideo, DVD czy gry) ze względu na zawarte w nich treści trafią w ręce właściwych odbiorców. To też informacja dla „konsumentów” (przede wszystkim dla rodziców), pomagająca im w podjęciu decyzji o doświadczeniu zakupu danego produktu.

Rating gry potwierdza, że jest ona odpowiednia dla graczy powyżej pewnego wieku. I tak, gra oznaczona symbolem PEGI 7

jest dla dzieci siedmioletnich i starszych, a oznaczona znakiem PEGI 18 powinna trafić wyłącznie do osób pełnoletnich.

System PEGI jest stosowany i uznany w całej Europie, nawet Komisja Europejska chętnie wyraziła dlań poparcie, uznając go za wzór harmonizacji w zakresie ochrony dzieci.

Znaki ratingu PEGI znajdują się z przodu i z tyłu opakowania, wskazując kategorie wiekowe: 3, 7, 12, 16 i 18, dostarczając wiarygodnych informacji o stosowności treści gry z punktu widzenia ochrony nieletnich. Rating wiekowy nie uwzględnia poziomu trudności ani umiejętności niezbędnych do danej gry.

Treść gier uznaje się za odpowiednią dla wszystkich grup wiekowych. Dopuszczalna jest pewna ilość przemocy w komicznym kontekście (zwykle podobna do prezentowanej w kreskówkach w rodzaju Królika Bugsa czy Toma i Jerry'ego). Dziecko nie może utożsamiać postaci pojawiających się na ekranie z rzeczywistymi, powinny one bowiem być w całości wytworem fantazji. Gra nie może zawierać dźwięków ani obrazów, które mogą przstraszyć dziecko, wulgaryzmów ani scen zawierających nagość bądź odwołań do życia seksualnego.

Gry, które w innym przypadku zostałyby zakwalifikowane do grupy 3, lecz zawierają dźwięki lub sceny potencjalnie przerażające najmłodszych odbiorców. Dopuszczalne są sceny obejmujące częściową nagość, ale nigdy w kontekście seksualnym.

Przemoc o nieco bardziej realistycznym charakterze, skierowaną przeciw postaciom fantastycznym i/lub nierealistyczną przemoc wobec postaci ludzkich lub rozpoznawalnych zwierząt. Dopuszczalna jest nieco bardziej dosłowna nagość, a ewentualne wulgaryzmy muszą mieć łagodny charakter i nie mogą zawierać odwołań do seksu.

Przemoc lub aktywność seksualna wyglądają tak jak w rzeczywistości. Młodzież w tym wieku powinna również być odporna na brutalniejsze wulgaryzmy, sceny pokazujące używanie tytoniu lub narkotyków oraz sceny popełniania przestępstw.

Daleko posunięta przemoc jest najtrudniejsza do zdefiniowania, ponieważ w wielu przypadkach jest to pojęcie bardzo subiektywne, ale ogólnie można ją określić jako sceny przemocy powodujące u widza uczucie odrazy.

Opisy zamieszczone z tyłu opakowania podają też najważniejsze przyczyny przeznaczenia gry dla danej grupy wiekowej. Jest osiem takich opisów: **przemoc** (mogą wystąpić takie elementy), **wulgaryzmy** (w grze jest używany wulgarny język), **strach** (gra może przestraszyć młodsze dzieci), **narkotyki** (nawiązania do nich lub pokazane ich zażywanie), **seks** (w grze pojawia się nagość i/lub zachowania seksualne, są nawiązania do zachowań o charakterze seksualnym), **dyskryminacja** (przypadki dyskryminacji lub materiały, które mogą do niej zachęcać), **hazard** (gry

zachęcające do uprawiania hazardu lub go uczą) i **gra w internecie** z innymi ludźmi.

PEGI zapewnia doradztwo dotyczące stosowności gier dla poszczególnych grup wiekowych, ale to rodzice powinni podjąć ostateczną decyzję co do tego, jakie obrazy i doświadczenia są odpowiednie dla ich dzieci.

Oto kilka wskazówek.

➔ Zawsze sprawdzaj klasyfikację wiekową podaną na opakowaniu gry lub poszukaj jej, korzystając z wyszukiwarki udostępnionej w naszym portalu.

➔ Z góry ustal, w co, jak długo i kiedy Twoje dziecko może grać. W razie jego sprzeciwu wyjaśnij przyczyny swojej decyzji.

➔ Poszukaj streszczenia lub opisu treści gry, a najlepiej sam w nią najpierw zagraj.

➔ Graj ze swoimi dziećmi, nadzoruj je podczas gry i rozmawiaj o tym. Wyjaśnij im, dlaczego niektóre gry nie są dla nich odpowiednie.

➔ Zachęcaj dzieci do rozmowy o grach.

➔ Pamiętaj, że niektóre gry internetowe umożliwiają pobranie dodatkowego oprogramowania, które może zmienić jej treść i klasyfikację wiekową.

➔ W internecie zazwyczaj gra się w wirtualnych grupach, w których konieczne jest kontaktowanie się z nieznanymi osobami. Powiedz dzieciom, aby nie podawały swoich danych i mówiły Ci o niewłaściwych zachowaniach.

JEŚLI DZIECKO POŻYCZA GRĘ OD KOLEGI CZY NIELEGALNIE POBIERA

JĄ Z SIECI, WYSTARCZY, ŻE RODZIC USIĄDZIE NA CHWILĘ PRZY KOMPUTERZE, WPISZE NAZWĘ GRY I OD WYSZUKIWARKI PEGI OTRZYMA JEJ PEŁNĄ KLASYFIKACJĘ.

Skoro gry niosą tyle niebezpieczeństw, czy całkiem zabronić dzieciom grać? Odpowiedź jest prosta: ABSOLUTNIE NIE, jako że gry:

- rozwijają kreatywność i umiejętność współdziałania, mogą odegrać ważną rolę w społecznym i intelektualnym rozwoju dziecka;

- mogą ułatwiać zapoznanie się z nowoczesną technologią i rozwijać zainteresowanie technologią przekazywania informacji;

- wymagają od dzieci przestrzegania reguł i postępowania zgodnego ze wskazówkami, co może zwiększać samodyscyplinę i samodzielność;

Układanki, gry stolikowe, gry przygodowe i polegające na poszukiwaniach - ułatwiają rozwój myślenia strategicznego i umiejętności rozwiązywania problemów. Gry można też wykorzystywać do zwiększania zdolności motorycznych i przestrzennych u małych dzieci, a nawet mogą one pomóc dzieciom niepełnosprawnym fizycznie.

Jeżeli wyrażają Państwo zainteresowanie tematem, mogą udzielić rad, jak wykorzystywać mechanizmy wbudowane w konsole czy komputery do zabezpieczenia ich przed niepożądanym dostępem dzieci do treści dla nich nie przeznaczonych.

inż. Rafał Matelski
rafal.matelski@gmail.com

PRZEMOC

WULGARYZMY

STRACH

HAZARD

NARKOTYKI

SEKS

DYSKRYMINACJA

GRA W SIECI

Czerniawa i strawa - święto smakoszy

Fundacja na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Świeradów-Czerniawa” zaprasza na VIII edycję konkursu kulinarnego pn. „Czerniawa, jaka strawa?” Tegoroczna impreza zacznie się 24 września br. godz. 15⁰⁰, tradycyjnie w „Leopoldówce” przy ul. Wierzbowej w Czerniawie.

Znawców i smakoszy sztuki kulinarnej zapraszamy na degustację przygotowanych specjalów. Z kolei restauracje, hotele, pensjonaty i mieszkańców - do udziału w konkursie o puchar Burmistrza Miasta w trzech kategoriach: potrawy, ciasta i desery oraz nalewki.

Chętni mogą do 20 września zgłaszać swój udział u Eugeniusza Grabasa w Urzędzie Miasta - tel. 75 78 17 071, oraz u Małgorzaty Gettner w Szkole Podstawowej nr 2 w Czerniawie - tel. 075 78 16 379.

WYBORY PARLAMENTARNE 2011

Na podstawie art. 16 § 1 ustawy z 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. nr 21, poz. 112, nr 94, poz. 550, nr 102, poz. 588, nr 134, poz. 777, nr 147, poz. 881 i nr 149, poz. 889) oraz Uchwały Nr VII/32/2002 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z 28 maja 2002 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania w gminie Świeradów-Zdrój i Uchwały Nr XIII/66/2011 z 2 września 2011 r. w sprawie utworzenia odrębnego obvodu głosowania, Burmistrz Miasta podaje do wiadomości publicznej informację o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2011 r.

Numery i granice obwodów głosowania oraz siedziby obwodowych komisji wyborczych zostały wyznaczone w sposób następujący:

Nr obvodu głosowania	Granice obvodu głosowania	Siedziba obwodowej komisji wyborczej
1	Ulice: Korczaka, Parkowa, Piastowska, Piłsudskiego, Skłodowskiej-Curie, Wyszyńskiego	Miejski Zespół Szkół, ul. Skłodowskiej-Curie nr 2 tel. 75 78 16 373 Lokal przystosowany dla niepełnosprawnych
2	Ulice: 3-go Maja, Asnyka, Boczna, Cicha, Cmentarna, Bronka Czecha, Dąbrowskiej, Dojazdowa, Dolna, Gajowa, Graniczna, Grunwaldzka, Konopnickiej, Kościelna, Krótka, Marusarzówny, Mickiewicza, Nad Basenem, Nad Potokiem, Orzeszkowej, Pod Skarpą, Polna, Prusa, Sienkiewicza, Słoneczna, Słowackiego, Spacerowa, Stefana Batorego, Stroma, Strumykowa, Wczasowa, Wiejska, Willowa, Wolna, Zakopiańska, Zamknięta, Zielona, Zdrojowa, Źródłana, Żeromskiego	Miejski Zespół Szkół, ul. Skłodowskiej-Curie nr 2 tel. 75 78 16 373 Lokal przystosowany dla niepełnosprawnych
3	Ulice: 11-go Listopada, Aleksandra Głowackiego, Bema, Bolesława Chrobrego, Brzozowa, Budowlanych, Chopina, Dąbrowskiego, Dworcowa, Dzika, Gołębia, Górską, Jana III Sobieskiego, Jaskółcza, Jastrzębia, Kazimierza Wielkiego, Kilińskiego, Kolejowa, Kopernika, Kościuszki, Kręta, Kruca, Leśna, Lipowa, Majowa, Młodych Techników, Mokra, Moniuszki, Myśliwska, Nadbrzeżna, Orla, Osiedlowa, Piłater, Podgórna, Pszczela, Ratowników Górskich, Sępia, Sosnowa, Sowia, Stawowa, Stokowa, Sybiraków, Traugutta, Wilcza, Wiśniowa, Władysława Jagiełły, Zaułek, Żabia, Żwirki i Wigury	Miejski Zespół Szkół, ul. Skłodowskiej-Curie nr 2 tel. 75 78 16 373 Siedziba komisji wyznaczonej dla celu głosowania korespondencyjnego
4	Ulice: Długa, Główna, Górzysta, Izerska, Klubowa, Lwówecka, Łakowa, Łowiecka, Modrzewiowa, Młyńska, Nadrzeczna, Rolnicza, Sanatoryjna, Sędziwa, Spadziasta, Spokojna, Starowiejska, Strażacka, Sudecka, Szkolna, Wierzbowa, Zacisze	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Pawła II ul. Sanatoryjna nr 3 tel. 75 78 16 379
5	Centrum Rehabilitacji i Reumatologii GOPLANA Lokal przystosowany dla niepełnosprawnych	Centrum Rehabilitacji i Reumatologii GOPLANA ul. Piłsudskiego 33 tel. 75 78 20 685

Lokale wyborcze otwarte będą 9 października w godzinach 7⁰⁰-21⁰⁰. Wyborca niepełnosprawny o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności może głosować korespondencyjnie, a zamiar ten powinien być przez niego zgłoszony burmistrzowi do 19 września br.

OGŁOSZENIA DROBNE

• Tomasz Miakienko - licencjonowany zarządca nieruchomością podejmie współpracę ze współnotami mieszkaniowymi. Kompleksowa obsługa. Tel. 601 506 232, 75 78 17 401 • Sprzedam garaż dwustanowiskowy przy ul. Górskiej. Tel. 75 78 17 288 (po godz. 15) • Kancelaria Podatkowa KARGEM mgr Bogumiła Tasulis. Tel. 75 75 225 38, 506 053 924, 601 835 007 • Zatrudnię od zaraz kucharza i pomoc kuchenną. Tel. 501 125 614 • Sprzedam taśmę kalenicową firmy DACHROL w kolorze antracytu (czarna) - 13 rolek (każda 5 mb). Tel. 693 304 511 • Sprzedam wózek spacerowy x-lander XV, stan b. dobry (można oglądać w kręgielni). W zestawie: folia przeciwdeszczowa, osłona na nóżki, śpiwór zimowy (typu mumia) z owczej wełny. Tel. 695 299 223 • Wynajmę trzypokojowe mieszkanie w Świeradowie. Tel. 602 639 196.

PCK - MISJA DOBREJ WOLI

Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Lubaniu zwraca się z uprzejmą prośbą o wsparcie finansowe stowarzyszenia jako instytucji charytatywnej.

PCK utrzymuje się i niesie pomoc osobom potrzebującym jedynie z darowizn dobrowolnych datków przekazywanych przez instytucje i ludzi dobrej woli.

Humanitarna działalność PCK na naszym terenie opiera się wyłącznie na społecznej pracy członków i wolontariuszy, jednakże w celu realizacji statutowych zamierzeń niezbędne są środki finansowe.

Najważniejszym zadaniem stowarzyszenia i główną ideą jest ratowanie życia i zdrowia ludzkiego oraz pomoc poszkodowanym w wyniku klęsk żywiołowych. Pomoc ta realizowana jest np. w formie publicznych kwest pieniężnych, a uzyskane środki służą do zakupu artykułów pierwszej potrzeby niezbędnych dla poszkodowanych. Nr konta w BZ WBK O/Lubań –

44 1090 0000 0005 2000 0091

Strzelajmy migawką!

Fundacja na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Świeradów-Czerniawa” zaprasza do udziału w kolejnej edycji konkursu fotograficznego pn. „Uroki Czerniawy”. Konkurs jest organizowany w trzech kategoriach: CZERNIAWA I JEJ MIESZKANCY, CZERNIAWSKA PRZYRODA oraz CIEKAWOSTKI CZERNIAWSKIE.

Wszystkich pasjonatów amatorskiej fotografii prosimy o składanie prac konkursowych do końca listopada w sekretariacie SP nr 2 w Czerniawie lub o przesłanie na adres: Fundacja na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Świeradów-Czerniawa” ul. Sanatoryjna 3, 59-850 Świeradów-Zdrój.

Szczegółowe informacje o konkursie zawarte są w regulaminie, który jest do pobrania w sekretariacie szkoły.

Prezes Fundacji - Małgorzata Gettner

Kalendarz wydawniczy

W związku z błędnym podaniem daty ukazania się wrześniowego numeru gazety (w nr. 8/2011 - co uważni Czytelnicy skwapliwie nam wytknęli), przypominamy Państwu, że „Notatnik Świeradowski” ukazuje się w drugą środę miesiąca, z paroma wszakże wyjątkami: gdy miesiąc zaczyna się od środy, wtedy numer wychodzi w 3. środę (łatwo wyliczyć, że gazeta rozłożona jest między 9. a 15. dniem każdego miesiąca) lub gdy termin wydania zbiega się ze świętami Wielkiejnocy i Bożego Narodzenia, a także w związku z wyborami (samorządowymi, prezydenckimi, parlamentarnymi) - wówczas dzień dostarczenia gazety do punktów kolportażu może (ale nie musi) ulec przesunięciu.

Według planu kolejne numery „Notatnika” powinny zatem trafić do rąk Państwa 12 października, 9 listopada i 14 (lub 21) grudnia 2011 r. oraz 11 stycznia, 15 lutego, 14 marca, 11 kwietnia, 9 maja, 13 czerwca, 11 lipca i 15 sierpnia 2012 r.

Reklamodawców prosimy, by swe ogłoszenia nadsyłali najdalej do 10. dnia roboczego przed dniem ukazania się kolejnego numeru.

OŚRODEK ZDROWIA JO-MED ŚWIERADÓW, UL. KORCZAKA 7D

zaprasza na bezpłatne badanie ostrości wzroku
(z możliwością doboru okularów)
19 września od godz. 10⁰⁰

oraz na bezpłatne badanie słuchu
(z możliwością zakupu aparatów)
3 października od godz. 10⁰⁰

Do obu badań należy się wcześniej zarejestrować
tel. 75 78 16 168

UM wykazuje

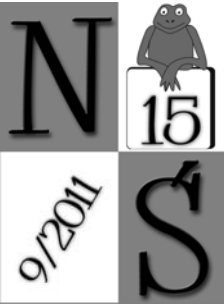
Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta 6 września został podany do publicznej wiadomości - na okres 21 dni - wykaz w sprawie wyznaczenia do sprzedaży w trybie bezprzetargowym - na rzecz jej użytkowników wieczystych - nieruchomości położonej

przy ul. Nad Basenem 2

- oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 110, am. 3, obr IV, o pow 1.949 m².

Wykaz dostępny jest do wglądu w godzinach pracy Urzędu.

NOTATNIK ŚWIERADOWSKI. Wydaje Gmina Miejska Świeradów-Zdrój.
Redaktor naczelny - Adam Karolczuk, **tel. 661 784 827, notatnik@swieradowzdroj.pl**
Zdjęcie Domu Zdrojowego wykorzystane w winiecie - autorstwa Wiesław Biernata - otrzymaliśmy dzięki uprzejmości Zarządu Uzdrowiska „Świeradów-Czerniawa”.
Zapraszamy wszystkich Czytelników do współredagowania miesięcznika. Teksty (także literackie), opatrzone nazwiskiem autora (do ewentualnej wiadomości redakcji) oraz zdjęcia można składać również w Referacie Promocji Gminy, Turystyki, Kultury i Sportu Urzędu Miasta przy ul. 11 Listopada 35 (II p.), tel. 75 71 36 482. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności oraz zastrzega sobie prawo skracania i przeredagowywania treści ogłoszeń oraz odmowę publikacji. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo ich skracania.

Śnieżka wyziębiona

Tradycyjnie 10 sierpnia ratownicy górscy, przewodnicy, Straż Graniczna, strażnicy Karkonoskiego Parku Narodowego oraz inni pielgrzymi wyruszają na Śnieżkę, by wziąć udział w mszy odpustowej odprawianej w 330-letniej kaplicy św. Wawrzyńca.

Już od pięciu lat w uroczystości uczestniczy grupa członków i sympatyków SKKT PTTK „Świeradowskie Orły” z Oddziału PTTK „Ziemi Lwóweckiej”. Tegoroczna ekipa liczyła 40 osób (od 4 do 80 lat), która pomimo padającego deszczu i mało optymistycznej prognozy pogody wyjechała rano ze Świeradowa do Karpacza. Trzydziestu najaktywniejszych zdecydowało się na udział w pieszej pielgrzymce prowadzonej na szczyt od Świątyni Wang przez kapelana GOPR ks. Michała Gołąba, natomiast 10 osób wjechało wyciągiem krzesełkowym na Kopę (1.340 m n.p.m.), ale na szczyt Królowej Sudetów (1.602 m n.p.m.) i tak wszyscy musieli dojść pieszo.

Śnieżka przywitała turystów deszczem, temperaturą ok. 3°C i silnym wiatrem potęgującym uczucie chłodu. Liczne grono wiernych z Polski, Czech i Niemiec w południe zgromadziło się wokół kaplicy, w której w asyście 25 księży mszę koncelebrował biskup z Hradec Kralove - Jan Vokal, i biskup legnicki Stefan Cichy. W uroczystości brali także udział politycy, dzięki którym w 2000 roku kaplica została gruntownie wyremontowana, a w 2010 r. przeprowadzono renowację fresków: Jerzy Pokój – przewodniczący Sejmiku Dolnośląskiego, Jacek Włodyga - starosta powiatu jeleniogórskiego, Andrzej Raj – dyrektor KPN, a także prezydent Czech - Václav Klaus oraz sympatycy obchodów Dnia Przewodnika.

Przed zakończeniem nabożeństwa postanowiliśmy zejść ze szczytu do schroniska Śląski Dom, a następnie szlakiem im. M. Orłowicza przez Kocioł Łomniczy do Karpacza, zatrzymując się przy symbolicznym cmentarzyku „Ofiar Gór”, gdzie chwilą cicho uczciliśmy pamięć tych, którzy zginęli tragicznie w górach, jak i osób, które wniosły liczący się wkład w rozwój turystyki w Karkonoszach, dla których czasami góry były drugim domem.

Pozwoliłoby sobie także na krótki odpoc...

czynek w niepowtarzalnym schronisku Nad Łomniczką (na zdjęciu), w którym zatrzymał się czas; brak światła, wygod na miarę standardów XXI wieku, tyle że niedogodności te są rekompensowane fantastycznymi naleśnikami z jagodami, jabłkami lub wiśniami, a miła obsługa wręcz stanowi zachętę do odwiedzenia tego urokliwego miejsca. A za rok

ROZKŁAD JAZDY GONDOLI - LATO

	DNI ROBOCZE	SOBOTA-NIEDZIELA
WRZESIEŃ	9 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰

KLIKAJ CODZIENNIE DLA WSPÓLNEJ SPRAWY!

Z okazji 100. urodzin NIVEA Polska postanowiła spełnić marzenia wielu polskich rodzin, a w szczególności ich najmłodszych członków. W odpowiedzi na potrzeby lokalnych społeczności powstał projekt ufundowania i budowy 100 placów zabaw na terenie całej Polski. Zwycięskie lokalizacje zostaną wyłonione w czasie głosowania internautów trwającego od 6 czerwca do 31 października. Zarejestruj się i głosuj codziennie na lokalizację, w której powinien zostać wybudowany plac zabaw. Każda zarejestrowana osoba może oddać głos raz na dobę! Place zostaną wybudowane w lokalizacjach, które otrzymają największą liczbę głosów oraz dopełnią wszystkich formalności związanych ze złożeniem dokumentacji zgłoszonej lokalizacji.

Konkurs adresowany jest do osób dorosłych, dlatego zwracamy się do naszych najmłodszych mieszkańców - dzieci i młodzieży: Skoro i tak nie odchodzicie od komputerów, macie teraz okazję spożytkować swe przywiązanie do klawiatury - wystarczy, że namówicie swych rodziców, dziadków, babcię, ciocię i wujków, a także starsze, pełnoletnie rodzeństwo, by się załogowali na stronie NIVEA, a następnie dopilnujecie, by codziennie każdy z załogowanych członków rodziny zagłosował na Świeradow. Pomyślcie, jeśli choćby tylko co drugi mieszkaniec mający prawo do głosowania będzie klikał nabijając nam punkty, to w 10 dni mogliśmy ich nazbierać 15.000. A głosowanie trwa jeszcze tylko 47 dni!

Nie wygramy tego placu zabaw bez Was, bez Waszego uporu, determinacji i siły przekonywania, a wygramy go dzięki dziecięco-młodzieżowej fascynacji komputerami, internetem i dzięki czystej wierze w zbiorową siłę jako moc sprawczą wszystkich sukcesów!

Szczegóły - www.100latnivea.pl/glosowanie

Gondoli dzień otwarty

Sobiesław Zasada Sp. z o.o. oddział SKI&SUN Świeradow-Zdrój, Burmistrz Miasta Świeradowa-Zdroju, Burmistrz Miasta i Gminy Mirsk, Nadleśnictwo Świeradów, Parafia Pod Wezwaniem Św. Józefa, Smak Baca i Uniwersytet Wrocławski zapraszają 1 października na **DZIEŃ OTWARTY SKI & SUN** oraz na **PROMOCJĘ IZERSKIEGO OBSZARU CIEMNEGO NIEBA**.

W programie:

Godz. 11⁰⁰ - I IZERSKI BIEG POD GÓRKĘ (po narciostadzie, start na stacji dolnej, meta na stacji górnej).

Godz. 14⁰⁰ - MSZA ŚW. (w budynku górnej stacji lub na zewnątrz, zależnie od pogody).

Godz. 16⁰⁰ - DEGUSTACJA DAŃ KUCHNI CZE-SKIEJ - SMAK BACA (dolna stacja).

Godz. 18⁰⁰ - WYSTĘPY ZESPOŁÓW MUZYCZNYCH

W RAMACH CZESKIEJ BIESIADY W STYLU COUNTRY (dolna stacja).

Godz. 19⁰⁰ - OBSERWACJE ASTRONOMICZNE OBSZARU CIEMNEGO NIEBA POD KIEROWNICTWEM NAUKOWYM ASTRONOMÓW Z UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO (górna stacja).

Wjazd na mszę w godz. 13⁰⁰-14⁰⁰ i zjazd w godz. 15⁰⁰-16⁰⁰ jest bezpłatny.

W pozostałych godzinach między 9⁰⁰ a 21⁰⁰ bilet kosztuje 10 zł od osoby.